

Kringelfjords-Nytt

Nyheter och information
för dej som bor i
Kringelfjorden
— eller gästar

**SÄRNA-IDRE
GRÖVELSJÖN**

**VINTERSÄSONGEN
2025 - 26**

39:e årgången 1986 – 2025

Utkommer 2 gånger om året • Vinter & Sommarnummer

Foto: H. Forsslund

**VINTERSÄSONGEN
2025 - 26**

Information från Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening/Samfällighetsförening. c/o Hans Forsslund • Slaggvägen 15 • 135 55 Tyresö
Tel. 070-683 78 44 • E-post: hans.skidofriluft@kringelfjordens-stugby.se

När kylan är som värst – är veden som närmast

Walls Ved Särna

Det lönar sig att handla lokalt
BJÖRK & BLANDVED
1,5m³ säckar och 60 L säckar

FÖR OFFERT
Stefan Wall
Tel. 070-607 56 02
walls-akeri@hotmail.com
Storsäckar
fri hemkörning
(max 15 km)

Walls SKOTERUTHYRNING Särna

GUIDADE SKOTERTURER • SKOTERUTHYRNING • FÖRSÄLJNING

UTHYRNING:
Skotrar, Pulkor, Källkar, Kläder

HYR SKOTER och kör själva
- eller HÄNG MED PÅ SKOTERSAFARI

Vinterns bästa upplevelse
Delad glädje är dubbel glädje!
Ta med familj/ kompisar på
vinterns häftigaste aktivitet.

Kontakta oss för en härlig vinterupplevelse
Stefan Wall • Tel. 070-607 56 02 • walls-akeri@hotmail.com • Följ oss gärna

*Hej du vinterland!
- Nu är vi här, redo för nya äventyr...*

Ja, nu sitter man här igen för att försöka få ihop ännu ett nummer av Kringelfjordsnytt

Text & Foto: H. Forsslund (där inget annat anges)

Tiden går och det sätter sina spår, och inte bara skid- och skoterspår, det ser man när man gör sin morgontvagning.

Badrumsspeglarna är man ju tyvärr tvungen att titta i vid rakningen. När jag beklagar mig för E så brukar hon säga "det skall synas att man levat".

Det är oktober och första snön har ännu inte dykt upp. Ja, ja, jag vet att det är alldeles för tidigt, speciellt nu för tiden, men för i världen kom alltid snön uppe i Kringelfjorden runt 15 oktober. Jag har faktiskt bildbevis på att det snöat så tidigt som i september.

September 07

Foto: H. Forsslund

Täckjackor, kallt, utan snö och öppen sjö!

Skid- & Friluftsföreningen bjöd på fika, korvgrillning, tipspromenad, lotterier, fiskdamm mm.

Det var bara dansen kring midsommarstången och hoppa säck som saknades.

Påskafton 2025

Foto: Carina Ström

Vintern 2023-24 var en av de längsta och snöräkaste på många år. Men förra vintern var däremot var nog bland de sämsta och snöfattigaste vintrarna som jag minns!

Festligheterna under Skid- & Friluftsföreningens "Kul i påsk" på påskaftonen liknade mer en kall midsommar jag minns ute på Möja i Stockholmskärgård.

Du läser just nu

Kringelfjordsnytt årgång 39

Att börja snickra ihop ännu ett nummer av vår tidning går som vanligt trögt innan jag kommer igång, – även om det även är ett kärt arbete. Detta vinternummer känns extra trögt av någon anledning.

Forts. på sid 4.

Du vet väl att du kan läsa detta och tidigare nummer på webben!

Gå in på:

www.kringelfjordens-stugby.se

Välj "Kringelfjordsnytt" i menyraden.

KRINGELFJORDS-NYTT

Ges ut av:

Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

Ansvarig utgivare: Hans Forsslund
Slaggvägen 15
135 55 Tyresö.

Telefon: 070-683 78 44

hans.skidofriluft@kringelfjordens-stugby.se

hans.forsslund@bergodahl.se

www.kringelfjordens-stugby.se

Hans Forsslund

Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening
och Kringelfjordens Samfällighetsförening

OMSLAGSBILD: Foto: H. Forsslund
Vy över Älvrosfjorden från "Strandvägen".

Att komma igång...

Pennan bara flyter runt på pappret, nåja, fingrarna på tangentbordet kanske är mera sanningsenligt, men mycket mer händer inte och jag känner en viss hjälplöshet.

Vad skall jag skriva om?

Tankarna far iväg och går till ett par andra tillfällen då jag känt "hjälploshet", som desutom var lite skämmiga. Kanske kan vara en bra gång på skrivandet. Jag försöker;

Mitt första möte med alpin utförsäkning gick inte så bra, - sedan har det bara gått utför.

All vår början bliver svår. - Min svåra början började i Sälen...

Det första minnet är från Sälen och en mycket liten skidanläggning som låg nästan i skogslandet. Kan ha hetat Sälenstugan. Det här var i utförsåkningen och min barndom. Jag var väl sådär 13-14 år och fick följa med storebror Håkan till fjälls för första gången.

Jag hade inte åkt utförsäkning och utrustningen var ett par "hickory plank" med låg fästpunkt och stälkanter som jag ärvt. Man kan säga att de var minst sagt omoderna och "lite trötta".

De var lite trötta...

Stig Helmer demonstrerar det "fiffiga" med låg fästpunkt på sina "hickory plank". - Ole tyckte skidorna verkade lite "trötta".
Foto: Ur filmen Sälkskapsen av Lasse Åberg

Min bror Håkan hade varit fjälljägare i lumpen uppe i Kiruna och han kunde åka, och dessutom inhandlat för den tiden den bästa alpina skidutrustningen, - så förutsättningarna var rätt olika.

Första dagen och första åket.

Den lilla fjällanläggningen hade bara en lift och som jag minns det.

Turen i liften upp i backen gick bra, och väl uppe på backkrönet gav Håkan mig en treminuters muntlig kurs i utförsåkningens principer, och sa: "nu ger vi järnet" och försvann han i snöröken.

Efter två försök till svängar tvärs över pisten så hamnade jag ut i lössnön vid liften, där stöp jag som en sten i den djupa lösa snön. Trycker ner armen i snön i ett fruktlöst försök att resa mig, men armen försvann bara ner till axeln i den lösa snön. Försöker med staven med samma resultat!

Efter att trötat ut mig helt blev jag liggande helt hjälplös, kom inte en millimeter!

Där låg jag medan den ena efter den andra liftåkarna tittade roat på mig på sin väg på väg upp i liften. Jag hörde någon säga på stockholmska; *grabben e vel inte dö*.

Efter en evighet kom Håkan svischande ner med en cigarr i mungipan och frågade "varför ligger du här?" - Här fanns ingen syskonkärlek!

Äventyrsskidåkning på Fjätervålen baksida - med extra äventyr...

Den andra gången jag upplevde samma hjälplöshet ligger betydligt närmare i tiden.

Fram till 2015 hade jag ett litet företag i resebranschen som hette Berg & Dahl -Sport-konferens-äventyrsresor. Vi arrangerade konferensresor med lite friskvårdsaktiviteter för företag.

Ja, det var innan kunderna började propa på att vi skulle arrangera utlandsresor lite längre bort än våra turer över gränsen till Norge. Då var vi sommar som vinter mest i Särna, Idre, Grövelsjöfjällen, som jag kunde bäst. Här är ett minne från Fjätervålen.

Skämmig och hjälplös skidåkning vid Fjätervålen

När det gäller utförsäkning passade Fjätervålen bäst för våra program. En populär aktivitet var "äventyrsskidåkning" med Telemarkutrustning.

Efter lite kurs i telemarskidåkning tog vi liften upp till toppen, skidade sedan till den bakre lite högre toppen. Här börjar ett härligt snirklande fram och åter efter kalfjällets sidor och vidare genom djup orörd snö ner över kalfjället, och ner i den branta fjällskogen.

De stora granarna i den nedre delen av fjällslutningen hade snö upp till de nedersta grenarna vilket innebar att de var i princip snöfritt under. (Det sägs att björnar övervintrar under sådana här granar).

Sista biten genom fjällskogen ner till Rybäckskojan är lite plattare och den lösa djupsnön kan vara lite jobbig, men glädjen blir desto större när man kommer fram till Rybäckskojan, där samerna bjöd på samisk lunch med renköttssoppa, rökt och torkat renkött. Medan vi åt berättade samerna hur det är att jobba som renskötare.

Efter lunchen skidade vi efter leden genom den vackra Foskdalen mellan Fjätervålen och Stådjan fram till Foskdalsvallen där buss hämtade upp oss. En verkligt fin tur! som jag kan rekommendera.

Tommy Bolic Berg & Dahls duktiga färdledare och telemarkinstruktör skrattar åt den återfunna - inte riktigt lika duktiga färdledaren.
Foto: Fjätervålen

Till historien

Vid ett sådant här äventyrsprogram skulle jag åka sist (som vanligt) för att se till att hela gruppen hängde med ner till Rybäckskojan, medan vår duktiga skidguide, Tommy Bolic tog täten och visade vägen.

Det gick alldeles utmärkt ner till granskogen där jag gjorde ett felskär i den djupa snön och stöp ner i det nästan snöfria hålet under en gran med huvudet före.

Det sista jag hörde var en röst som sa; "Vart tog Hasse vägen?" sedan var det tyst.

Jag låg med huvudet ner mot granskogen och skidorna intrasslad i grenarna. Snön var djup så ställningen var otroligt obehaglig och jag satt hjälplöst fast.

10-15 minuter senare hördes röster ropande - Hasse, Hasse.

Här är jag ropade jag tillbaka. Sedan säger rösten, här är han, här är spår till den stora granen och där sticker en skida upp!

Det var vår skidguide Tommy som ledde gruppen plus ett par av de duktigare skidåkarna från gänget, som var och letade efter mig, vilket var lite tufft i den djupa snön.

De tog av mig skidorna och drog skrattande upp mig ur gropen. Vilken skidguide du är! Sa Tommys, - du verkar mera hemma som skogsarbetare!

Rybäckskojan sedd uppifrån Stådjan
Foto: H. Forslund

En bra historia...

Lite skämmigt var det nog när gruppen var tvungna att leta efter en av sina ledare, - men det blev i alla fall en bra historia och många glada skratt vid lunchen.

Mer offpist äventyr i Fjätervålen hittar du på nästa sida

Nu när jag skriver detta så dyker ett annat minne från ett familjeäventyr på Fjätervålen baksida.

Ett annat minne av det äventyrligare slaget, för att inte säga dumdrigt!

Fjätervålen erbjuder generöst med offpismöjligheter

Foto: Fjätervålen

En vådlig seglats på vinterfjället...

Text & foto: H. Forsslund, där inget annat anges

*Så här skall helst vädret vara när man ger sig ut på fjälläventyr
Men det är det tyvärr inte! - Ibland kan det vara klokt att stanna hemma!*

En vådlig seglats på vinterfjället

- En berättelse ur sanna livet...

Ni som känner mig eller läst lite av vad jag skrivit genom åren vet jag har (haft) behov av små äventyr.

De bör inte vara för äventyrliga, utan helst vara "lagom spännande" och helst ofarligt.

Det är i alla fall min utgångspunkt när jag lämnar stugan i Kringelfjorden. Verkligheten blir ibland en annan.

Jag har hunnit med lite av varje under åren, men som en kompis brukar säga, "Du har en förunderlig tur att alltid komma ner på fötterna".

Fast jag upplever det alltid tvärtom, att jag ofta har en så fruktansvärd otur, det händer saker som bara inte ska kunna hända.

Det jag nu skall berätta hände några år tidigare än äventyrsskidåkningen jag berättade om på föregående sida.

En del av er kanske känner igen historien då jag hade den med i tidningen för sådär 10 år sedan.

En vårvinterkväll satt vi i stugan i Kringelfjorden och tyckte att det kändes lite tjatigt att bara åka "utförs å slätförs".

Det var jag, E och våra barn Lina & Gustaf samt en av mina arbetskamrater Tommy och hans dåvarande flickvän Annika.

Vädrguden på TV förutspådde soligt väder, runt nollan men rejält blåsig.

- Kommer ni ihåg i söndags hur vi seglade i vinden på toppen av Fjätervålen, det var ju bara att hålla ut armarna? Sa jag.

Ja det var kul, sa Tommy.

- **Då har jag en idé sa jag, - vi gör en "fjällsegling" på skidor i morgon!**

Det skall visst blåsa en del.

Vindsäck och stighudar till alla finns nere i bon. Lunch tar vi i Rybäckskojan.

Vi packar ner termosar, kaffe, choklad, smörgåsar och Trangiakök i ryggsäckarna. Tog fram halsdukar, skidglasögon och våra största anoraker med huvor sedan åkte vi till Fjätervålen.

- Hör ni, vi tar liften upp och kämpar oss i motvinden norrut efter toppen och ner i norrsänkan mot Svartfjället. Blåser det så mycket som man lovat kan vi sedan segla tillbaka söderut lite snett uppför baksidan upp till toppen av fjället, då får vi ett par härliga kilometers snirklig utförsåkning ner efter fjället, in i den branta skogen och sedan vidare ner för lunch i Rybäckskojan i Foskdalen! sa jag. Vad tycker ni?

Kul idé tyckte hela gänget

- och kl 09:00 nästa morgon, en klar, solig men blåsig marsdag stod vi i liftkän i Fjätervålen med telemarkutrustning, dvs fjällturkskidor med stälkant, teleskopstavar, stighudar och kraftiga höga hederliga läderpjäxor.

PG Nilsson som på den här tiden var vd för Fjätervålen sa att det blir nog sista turen upp till toppen idag. Vi måste nog stänga av för det blåser lite väl mycket! Det borde vi tagit som en varning - men solen sken, himlen var klar och temperaturen perfekt.

Här nere vid foten av fjället kändes inte blåsten av så mycket, men det lät som om man körde tåg uppe på toppen. Det var säkert ånglok för man kunde se röken!

Väl uppe med liften hade vi svårt att prata med varandra i blåsten.

Vi fick teckna åt varandra att göra oss klara och hålla oss tätt ihop då sikten var dålig emellanåt p.g.a. ryksnön.

Vi drog åt anorakhuvarna så att bara skidglasögonen syntes och tog ett extra varv med halsduken runt ansiktets nedre region. Sedan stakade vi oss iväg mot svartfjället.

Väl nere i svackan mellan topparna ställer vi upp oss i en rad,

Tommy först som är den bästa skidåkaren, den som känner terrängen bäst, sedan jag, Lina & Gustaf, E och till sist Annika som uppsamlare då hon jobbat som skidlärare och var den näst bästa skidåkaren i gänget.

Ut med armarna och plötsligt bär det iväg i skaplig fart snett uppför.

En otrolig upplevelse! Bland det roligaste jag varit med om! Att kunna åka snett uppför fjällsidan i så god fart, och solen sken från en klar himmel och medvinden gjorde att det kändes varmt och skönt. Visst var det lite jobbigt för benen på den hårda skaren, mjölksyran lät inte vänta på sig.

Det gick fort och snart hade vi skråat oss upp för den bakre toppen, och nu var det dags att börja snirkla oss i långa svängar mot Foskdalen.

Tommy stannade oss

och tecknade åt oss att vi skulle åka nedför första branten och sedan följa hyllan nedanför en bit innan vi fortsatte ner i en liten ravin som såg väldigt inbjudande ut, troligen full med mjuk lätt och härlig pudersnö.

Tommy gjorde en vacker högersväng ner mot hyllan. Jag följde i hans spår.

Nere på hyllan, just när jag ska svänga höger, då kommer plötsligt en stormby och för mig sidledes mot fjällkanten. Jag försöker sätta i stälkanterna i den renblåsta hårda skaren, men inget hjälper. Jag ser kanten närma sig sakta och jag vet inte vad som finns nedanför snökanten då endast blå himmel syns framför kanten.

Det började luta betänkligt och trots mina fruktlösa försök att spjärna

Vad jag ser är ett stup säkert på 30-50 meter innan det blir mark igen. Jag kanar utöver en jättelik hängdriva som bildats här på bergets brantaste del.

Sedan kanar jag ut över kanten med huvudet före, allt går liksom i slow motion!

Jag faller, ser fjälldalen under den blå himlen. Plötsligt smärtar det till i höften och jag dunkar i fjällväggen som nu börjar räta upp sig. Jag slår i flera gånger och allt bara snurrar runt, fjäll, snö, himmel, skog, ryggsäcken spricker och innehållet sprids i vindriktningen.

Plötsligt slutar jag att kastas in och ut mot fjällväggen och kanar på magen med huvudet först i hög fart nedåt.

Jag ser några flyttblock som sticker upp ur snön en bit nedanför mig och tänker; att kommer jag levande ifrån detta så kommer ändå armar och ben att vara brutna.

Ser flyttblocken närma sig och jag håller armarna hårt pressade framför huvudet för att försöka skydda mig så gott det går. Plötsligt känner jag ett kraftigt ryck och en obeskrivlig smärta i höger ben.

Farten minskar och jag kan bromsa med händerna och lyckas få stopp på framfarten bara ett par meter från första blocket. Jag ligger stilla och försöker samla mig så pass att jag vågar se efter vad som hänt med högerbenet. Tar mod till mig och vrider mig runt, benet sitter kvar men inte skidan trots kraftigt säkerhetsrem.

Skidan satt en bit upp i den enda fjällbjörk som stack upp ur snön.

*Jag far ut över kanten med huvudet före,
- allt går liksom i slow motion!*

Foto- och bildmontage: H. Forsslund

emot med snedställda skidor så ramlar jag. Försöker hugga i med stavarna men inget hjälper.

Nu har lutningen blivit så brant att min tunga ryggsäck vänder mitt huvud och överkropp neråt och jag ser hur kanten närma sig.

Plötsligt ser jag över kanten, tiden stannar upp, tankarna flyger runt, detta kan bara inte vara sant, detta händer inte!

Det måste vara en dröm, en film, det kan bara inte vara verkligt!

Detta lilla träd räddade mig troligen från en mycken långvarig konvalescens.

Jag är fruktansvärt mör i hela kroppen men inget verkar vara brutet.

Jag tackar gud för detta under och börjar resa mig, då hör jag hur någon skriker något högt ovanför mig. Vänder mig om och tittar upp och ser skräckslagen hur min son Gustaf står längst ut på den vägformade drivan och ropar något så högt han kan, men det går inte att höra något i den hårda vinden.

Ketil Reitan kollar en mindre hängdriva inför en fjällövning

Foto: H. Forslund

Detta är slutet tänkte jag, nu lossnar drivan och både Gustaf och jag stryker i lavinen.

Drivan lossnade inte som tur var! Tommy kom nu åkande mot mig och frågar

— hur sjutton kom du ner före mig?

Jag pekar upp mot hängdrivan på vars kant Gustaf åker, han hinner nästan ner till slutet på drivan innan den brister och i ett moln av snö störtar han nedför. När snöröken lättat reser sig Gustaf upp borstar av sig snön och skidar mot oss. Han hade tur den här gången, det var inte så högt den i bortre delen av hängdrivan, och inte heller utlöstes någon lavin, bara drivan som brast

Snart stod vi samlade allihop på behörigt avstånd från jättehängdrivan med tanke på om en senkommen lavin skulle få för sig att kasta sig ner.

Vi letade efter ryggsäcksinnehållet i vindriktningen och lyckades hitta kök och termos. Bestick och muggar och slidkniv mm var och förblev borta. Det fattas en stav också, sa jag.

— Den passerade mig på tre meters höjd upp i branten, sa Annika, jag undrade länge var den kom från. Vi insåg att vi kunde glömma även den.

Med en stav och med livet i behåll åkte vi ner mot Rybäckskojan i dalen.

Väl framme vid Rybäckskojan kokade vi fika på mitt buckliga stormkök.

Det tog dock 10 minuter att skilja kastrull delarna från själva köket i det otroligt buckliga tillstånd som köket var. Medan kaffevattnet kokade klädde jag av mig för att se om jag hade några synbara skador. Jag har normalt svårt att få blåmärken, men nu var jag blå, grön, gul och rödspräcklig runt hela kroppen.

Värst var det runt ryggen där kök och termos i ryggsäcken pryglat mig ordentligt innan ryggsäcken gick sönder. Jag var fruktansvärt mör, men det var också allt! Helt fantastiskt! Gustaf fick inga som helst skador i sitt fall, annat än att han blev blöt av all snö som trängit in överallt under kläderna.

Chokad? – Ja, men bara till en viss gräns.

Jag berättade tidigare om mina upplevelser strax före och under fallet, och

hur man upplever det som kanske ska bli slutet på ens jordevandring. Naturligtvis skiljer det sig hur man reagerar i sådana här situationer. En del människor råkar säkert i panik men jag tror att de flesta reagerar som jag gör i sådana extrema situationer. Det finns en skyddsmekanism i hjärnan som gör att man blir uppskrädd till en viss nivå, sedan accepterar man situationen även om det innebär att man kanske skall dö.

Jag har varit med om flera situationer där mitt eller andras liv svävade i fara, både före och efter denna händelse. Trots chock och skräck jobbar man målmedvetet vidare i försök att reda upp situationen. Obehaget kommer sen.

Vinden här nedanför fjället var inte speciellt besvärande, solen värmdes och humöret var topp, trots allt.

Vi var helt enkelt upprymda efter adrenalinkicken som äventyret gav.

Med bara en stav skulle de återstående sju km bli tuffa, det förstod jag så jag lånade en kniv av Tommy och gjorde det man inte får göra i ett naturreservat.

Jag skar av en fjällbjörk och snickrade till något som kunde användas som stav. För att få till en stav som höll krävdes en rätt kraftig björkslana att släpa på.

Det var nu rätt sent på eftermiddagen och vi hade säkert ett par timmar innan vi var tillbaka på parkeringen vid Fjätervålen. Trötta men glada kom vi utan missöden till parkeringen där endast vår bil nu stod kvar.

Eva fick köra bilen för det visade sig att den allvarligaste skadan jag fick av detta vådliga äventyr var tennissarm, eller skall vi säga "björkarm".

En kolfiberstav i ena handen och en fjällbjörk i den andra var ingen lyckad kombination, det fick jag känna av de närmaste veckorna.

Goda vänner och trogna grannar

Väl vid stugan kommer våra grannar Leif och Bojan Kåld utspringande. De visste att vi dragit ut på fjället i blåsten. Då de lämnade Fjätervålen stod vår bil nästan ensam kvar.

Leif och Bojan blev oroliga och hade tänkt åka tillbaka till Fjätervålen för att se om bilen stod kvar och i så fall ringa fjällräddningen.

Vi berättade kortfattat om vad som hänt innan vi gick in för att värma lite glögg att smutta på innan vi lagade mat. När glöggen väl var varm upptäckte jag att jag nog inte skulle ha glögg. Det kändes lite "blekt" efter dagens händelser, här krävdes det kraftigare och framför allt mera medicinskt förknippad dryck, dvs. en rejäl Doctor Special.

Snart har man väl provat alla stilar och sätt att ta sig ner för områdets fjällbranter.

"Provat" är nog rätta benämningen, - behärskar skulle minst sagt vara överord. Det här var bara ett av många minnen och små äventyr jag upplevt i området.

Jag har säkert mycket ogjort än, - både sommar som vinter.

Hans

Fjätervålen

Förutom fin utförsäkning och offpist bjuds fin längdåkning för motionären men även fina kryssleder runt fjället.

Äventyrsskidåkning 1.

Vill du pröva äventyrsskidåkning nedför baksidan av Fjätervålen via Rybäckskojan kan du välja mellan att en kompis med bil hämtar upp vid Foskdalsvallen alt. att ni fortsätter leden till Fjätervålen.

Äventyrsskidåkning 2.

Från Fjätervålstoppen tar du kryssleden söderut ner mot Foskdalsvallen där det finns en raststuga. Sedan följer ni leden ni kom på tillbaka upp till kryssledskorset där ni viker th. mot Fjätervålens centrumläggning.

Längdåkning efter kryssleden

Följ leden som går upp mellan Fjätervålen och Svartfjället och ner i dalen. Det blir lång härlig utförsäkning ner i dalen, (vid vissa fören kan det gå lite väl fort). Nu passerar ni Rybäckskojan och vidare enl. Äventyrsskidåkning 2.

Offpist

Mellan Ripan och Berguven finns ett trevligt för att inte säga roligt off-

pistområden med kullar och dalar. Det lilla skogsområdet nedanför inbjuder även det på kul offpist innan du kommer ner till Berguvens sista del. Man får vara lite försiktig vid "inträdet" tillbaka i Berguven då man helt överraskande står vid en par meter hög brant vid pisten. Man får se upp så man inte krockar med skidåkare som kommer med full fart uppför.

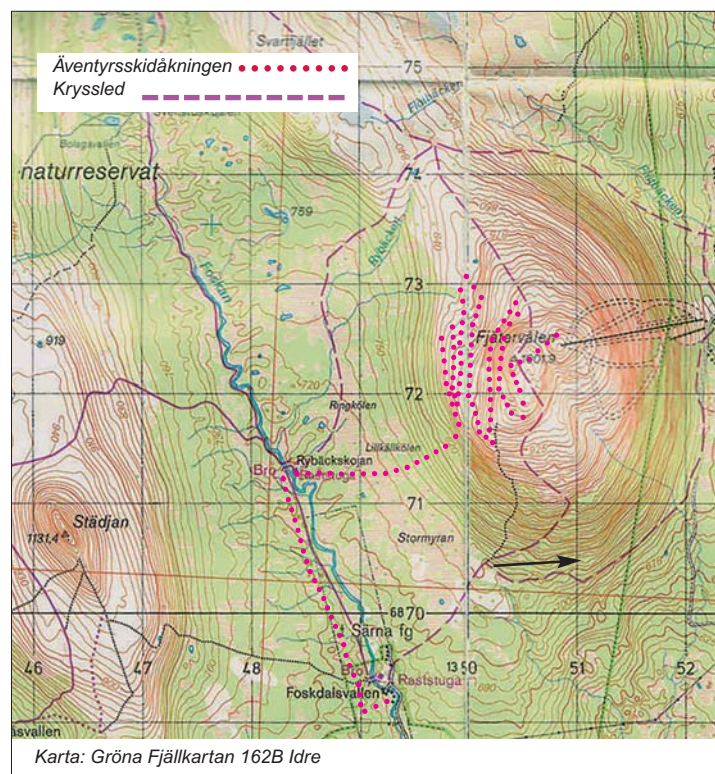
Berguven, förresten, dragningen av den kan jag skryta med att vara upphovsman till.

Skryta, och skryta, den pisten är den flackaste och längsta, vilken säger lite om min skidåkning.

Go tur
Hans

Utsikt från Fjätervålens bakre topp

Foto: Christer Parthe

Karta: Gröna Fjällkartan 162B Idre

Foton: H. Forslund

Skogen - och allt liv i naturen... - är lika viktig för människan som "havens betydelse för sjöfarten!"

TEXT: Hans Forslund med utgångspunkt från SRs program Naturmorgon

Skogen och allt liv i naturen är lika viktig för människan som havets betydelse för sjöfarten!

Ja det låter lite som ett skämt, men är likafullt en sanning.

Utan havet har vi ingen sjöfart och utan naturen med sina djur och växter existerar vi naturligtvis inte. Även om den urbana människan inte riktigt vill förstå. Men utan det ena finns inte det andra.

För oss som haft glädjen och fördelelsen att till stor del fått växa upp i naturens närhet är det självklart att vi är en del av den, och att den ger trygghet och skönhetsupplevelser.

För andra kan till och med skogen "det stora gröna" vara ett hot och kännas otryggt.

Alla känner sig inte trygga i vår vackra svenska natur

För några år sedan ordnade en Stockholms Kommun (Tror det var Botkyrka) en guidad tur ut i den vackra stockholmska skärgården med picknicklunch för ungdomar i kommunens invandrartäta delar.

Radiostockholm var med ombord och intervjuade ungdomarna om vad de tyckte om Stockholms vackra skärgård.

- Nå vad tycker ni om skärgården? Känns lite skrämmande och faktiskt lite hotfullt att vara här ute, skall bli skönt att få komma hem, blev svaret.

Så olika upplever vi den svenska naturen beroende var vi har våra rötter och var vi bor.

Fjällskogen bjuder oss levande 1000-åriga tallar – eller?

Naturen slutar aldrig att överraska. Tyresös naturguide, Martina Kiibus bjuder Kommunens innevånare på

kostnadsfria naturguidningar året om i min kommun, Tyresö.

Martina berättade vid en sådan vandring att "Tallen har en livscykel på 1500 år med rätt förutsättningar. Den kan växa 500 år, stå som torr furu i 500 år och ligga och förmultna i 500 år".

Halv sju på lördagsmorgonen den 4:e oktober ändrades den sanningen.

Naturmorgon som sänds varje lördag morgon med start 06.30 är ett av mina favoritradioprogram.

I programmet denna morgon var man i Pärälvens fjällskog mellan Jokkmokk och Sarek. Stora delar av fjällskogen har varit skyddad sedan 80-talet, men inte allt för än nu. Nu har hela 26 000 hektar läggas till de 110 000 ha av gammal skog som redan är räddad. (En hektar= 10 000 kvm).

I det här programmet besökte skogsräddaren Lars Ture Lindholm, Renskötaren Brita-Stina Sjaggo och naturmorgons Jenny Berntson Djurvall besökte denna lördagsmorgon Pärälvens fjällskog och Lars Ture berättade om riktigt gamla träd.

En tall i orörd skog i rätt miljö har troligen en livscykel på hela 2 000 år!

Man brukar säga att en tall kan bli 700 år som allra äldst, säger Lars Ture. Jag har varit med och provborrat i gamla träd här. Ett träd visade sig vara just sjuhundra år och ett annat 1200 år.

Men dessa tallar hade mittkärnan uppruttad, det vill säga den biten kunde vi inte åldersbestämma. Skulle man mäta diametern på den uppruttade delen så var tallarna minst tusen år, och fortfarande vid gott liv, och det finns många sådana här respektabla träd i området.

Eftersom vi inte kan åldersbestämma den uppruttade kärnan så skulle enligt

Lars Ture att en tall i den här karga fjällmiljön kunna bli 2 000 år från liten planta till uppruttad och återbördats till den jord den en gång växte upp i, berättade Lars Ture.

Skulle avverkas

Den här fjällskogen som naturmorgon besökte var tänkt att avverkas på 80-talet, men så blev det inte glädjande nog inte. Lars Ture var en av de drivande krafterna att rädda skogen den här gången.

Lars Ture som bor i närheten var ute och vandrade i skogen och upptäckte att man stakat ut för att bygga skogsvä-

gar för avverkning. Lars Ture plockade bort pinnarna och när skogsbolaget trodde de satt ut den sista markeringsringen så var det tomt bakom, inga vägar var utstakade!

Lars Ture slog larm

Här hade man tänkt att i tysthet hugga ner Europas sista fjällskog med ett stort bestånd av urgamla träd, och det utan att allmänheten och de som kämpade för skogen skulle bevaras skulle få veta något.

Men Lars Ture och skogsräddarna slog larm och idag är hela den stora fjällskogen skyddad för framtiden.

Allt är inte som det synes vara...

"Svenska Skogen"

var en pr-kampanj som finansierades av skogsindustrin, bland annat med stöd av statliga Sveaskog, för att framställa svenskt skogsbruk som bra för klimatet och framtiden. Kampanjen anklagades för *greenwashing* och vann Svenska Greenwashpriset 2022 eftersom den vilseledde om skogsbrukets negativa konsekvenser för biologisk mångfald och kolsänkor.

Greenwashing= grönmalning, eller gröntvättning innebär att den som bedriver en verksamhet försöker skapa en bild, genom marknadsföring, att vara miljövänliga och då, genom kommunikation, belysa enskilda miljövänliga insatser. De kan framhäva någon miljöåtgärd de gjort, som dock kan vara obetydlig jämfört med andra miljöstörningar företaget orsakar.

Forts. sid 8

ALPINT • LÄNGD • TUR

Vi utrustar dig!

Öppet alla dagar 9-18 • Centralt i Idre by

**10%
rabatt**

vid förbokning av utrustning ONLINE!
Kombihyr skidor /snowboard!

BUTIK OCH VANDRARHEMSBOENDE	PRISVÄRDA FAMILJEPAKET	ALLT FÖR FISKET
		

Kunnig personal guidar dig rätt bland marknadens främsta varumärken och modeller av skidor, pjäxor, skidkläder och andra tillbehör.

Tel 0253-203 08 • www.idrefjallenssport.se

Forts. Skogen

Än finns det gamla vackra snötäckta granar tillräckligt stora att husera en björn i vintersömn i norra Dalarna. (och kanske en och annan skidåkare. Foto: H Forslund)

Granne med gammelskog och storstadsdjungel...

Text & foto:
H.Forslund

Nyfors en del av Tyreseån som sträcker sig från Dreviken till havet. Pandlingsbar hela vägen med undantag för ett par forsar. Foto: H Forslund

Från vårt hus i Tyresö är det gångavstånd till gammelskogen! Det har vi tyvärr inte i Kringelfjorden. Häruppe i Norra Dalarna går förändringen i skogarna med rasande fart. Mycket och vacker skog fanns när vi kom upp i början på åttiotalet, nu förvandlat till kalhyggen, ungskog och "pelarsalar".

Man får sätta sig i bilen en bra stund för att få se vacker gammelskog.

Ständigt nya hyggen

Varje gång man åker t.ex. mellan Älvdalen och Grövelsjön dyker det upp nya kalhyggen. Trist tycker i alla fall vi som inte behöver se skogen ur ett ekonomiskt perspektiv. Nu är väl risken att skogen försvinner ännu fortare då skogsbolagen säkert vill driva ut så mycket som möjligt på kortaste tid när efterfrågan och priserna är som bäst.

De flesta av oss "vanliga dödliga" (läs vi som inte är beroende av skogen för vår försörjning) ser nog sko-

gen som mer värdefull tillgång ur ett mänskligt humanistisk perspektiv som förutom vackra vyer ger frid och lyckokänsla när vi vistas i den, vare sig vi åker skidor, vandrar efter stigarna eller plockar bär.

Naturen är en av våra bästa läkare när det gäller det psykiska, det kan många med mig intyga, inte minst läkare, psykologer och forskare har tagit upp detta många gånger, och nya rön och forskningsrapporter som stöder detta kommer ständigt. Skog och natur är viktig för vårt själsliga och psykiska välbefinnande. Skogen är en av de få värdepplatser där vi patienter har frikort – året om!

Granne med storstadsdjungeln och gammelskogen

Jag har turen att bo granne med Europas största gammelskog- och urskogsområde söder om Dalälven. Tillsammans med Haninge kommun bildas Tyresö naturreservat som siter ihop med och Tyresta Nationalpark.

20 minuters promenad till gammelskogen och 50 minuter till Sergels torg.

Från mitt hus i Trollbäcken/Tyresö tar det bara 15-20 minuter att gå för att komma ut i gammelskog med månghundra åriga träd. Har till och med en stubbe på min tomt som påminner om att även här har urgamla träd en gång stått.

I vinjetten till artikeln om skogen står Eva och kramar en jättegren,

Hela 40 % av Tyresös yta är naturskyddad

Tyresö, - min hemkommun erbjuder det mesta en naturintresserad person kan begära.

För att ligga så nära en storstad bjuds det här på spännande, fantastiska och unika och naturmiljöer. Hela 40 % av kommunens yta är naturskyddad.

Här bjuds hundraåriga träd, rikt djurliv, tysthet och glittrande skogstjärnar brusande forsar och ett å- och sjösystem där du kan paddla kanot ända ut i havet genom historiska platser och vacker natur.

Tyresöans vattensystem omfattar mer än 24 kilometer och har en fallhöjd inom Tyresö på 19 meter och bjuder på ett par spännande och vackra forsar.

Sjösystemet har två utlopp i havet, ett vid Tyresö slott och ett vid Uddbyviken. Det vid Tyreslott, Follbrinkströmmen en strid fors som passerar "Prinsvillan" som en gång var Prins Eugens sommarresidence, nu ett ovanligt trevligt och vackert beläget och välbesökt vandrarhem. Follbrinkströmmen är även en viktig reproduktionsplats för havsöring.

Gratis guidade naturvandringar året om

Dessutom erbjuder Tyresö kommun gratis naturguidningar med egen anställd guide, Martina Kiibus, året om. Naturvandringarna är kostnadsfria för alla deltagare. Utöver fina naturupplevelser ser Martina Kiibus

Denna Tyresövy inspirerade målarprinsen Eugen till en vacker målning. Fotot är taget vid en vandring tillsammans med Martina Kiibus. Foto: H Forslund

den granen som bara står 20 minuters promenad från vårt hus.

Det tar det mig dessutom bara 50 minuter att cykla in till Sergels Torg som jag gjorde från april till oktober under alla år jag hade min firma inne vid Hötorget. Lokalen låg bara ca 50 från den plats där Olof Palme blev mördad. I mordutredningen finns både jag och Kringelfjorden underligt nog med.

(Den som är intresserad kan läsa om detta i Kringelfjordsnytt på vinternumret 2018 på vår hemsida).

som byggt upp verksamheten med guidningarna som ett sätt att lära deltagarna att gemensamt möta utmaningarna med förlust av biologisk mångfald och klimatförändringarna. Martina har vid flera tillfällen medverkat i Sveriges Radios Naturmorgon.

Årets naturvägledare 2023

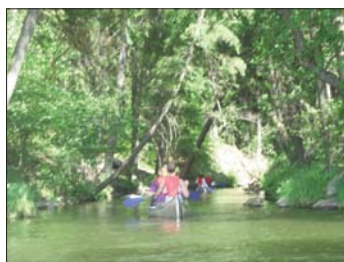
Martina Kiibus fick 2023 pris för bästa naturvägledning i kategorin biologisk mångfald. Utmärkelsen delas ut av Centrum för naturvägledning vid Sveriges naturbruksuniversitet (SLU).

Forts. Gammelskog...

Här skall mina barn växa upp...

Sa Europachefen för Bloomberg News, (Storföretag med bl.a. egna Tv-kanaler, världen runt).

Jag har haft nöjet att få visa upp Tyresös fina natur för både Svenska och utländska företagsgrupper i samband med deras konferenser i Stockholm. Alla blir väldigt fascinerade av att sådan fantastisk natur finns så nära en huvudstad. Jag mins speciellt Bloomberg News som hade en konferens inne i Stockholm för sina Europachefer. Som en aktivitet ville de få se och uppleva något som var unikt för Stockholm. Gruppen var förberedd inför konferensresan att fritidskläder skulle ingå i bagaget.

Tyresöån

Foto: H.Forslund

Det blev via kanot genom vackra sjöar, åar, strömmar och forsar.

Vid Kumla Badet i Trollbäcken började ett paddlingsäventyr. Det var en perfekt dag med sol och värme och bra med vatten i åsystemet. Turen gick mellan småsjöar och härliga strömmar med stopp vid Nyfors där man fick bära kanoterna ca 100 m och fick lite kulturhistoria till livs. Nyfors en av Stockholms viktigaste och spännande förindustriella platser

Här finns rester av det som en gång var Stockholms första industrier med anor från 1400-talet. Två vackra forsar med stengrunder inbäddad i nästan pastoral grönska.

Lunch på Rundemars "vildmarksgård".

Lunch blev det på ett annat spännande ställe ute i reservatet, Rundemars "vildmarksgård". Gården Rundemar med anor från 1400-talet ligger ensamt, men vackert beläget på en höjd vid Rundemarsviken vid Albysjön.

Den ensligt belägna gården Rundemar. Bilden har jag (Hans) fått av Kjell Öhrling

Gården kan endast nås via en stig från Nyfors eller en låst och dålig bomväg genom reservatet.

Här ute bodde i många år en ensam hästkarl, Kjell Öhrling. Han drev långt upp i åren en ridverksamhet där ridintresserade kunde boka hästar för ridning på speciella stigar i reservatet. Vi hade ofta program ute hos Kjell, men denna gång blev det bara lunch på den vackra altanen med utsikt över viken och orörd skog.

Färden gick sedan vidare ut till havet och vidare till Notholmen vid Tyresö slott. Där låg den tvåmastade skonaren Maria-Sofia förtöjd. Här avslutades äventyret med middag på däck.

Svårt att förstå att sådan natur finns bara en halvtimme från en huvudstad!

Vid avtackningen sa chefen, Bill tror jag att han hette, – tack Hans, man kan inte förstå att sådan fantastisk och natur finns bara 30 minuter från huvudstaden. Jag har aldrig sett något liknande i England.

- Här skulle jag vilja att mina barn får växa upp.

Ett år senare ringer telefonen

– Hej det är Bill från Bloombergs, kommer du ihåg mig? Javisst, sa, det var en trevlig dag. Vill bara berätta att nu bor jag här med familjen, visserligen på Gudösidan. Jag jobbar på kontoret i London i veckorna och helgpendlar hem till Stockholm och familjen stormtrivs!

Kjell Öhrling och Rundemars vildmarksgård

Att bo ensam mitt i skogen formar naturligtvis personligheten och Kjelle var inget undantag. Kjell var en stor personlighet med mycket integritet som kunde vara lite krävande för besökare och samarbetspartner.

Jag lyckades få Kjells förtroende och jag tror han räknade mig som en av sina vänner. Det som öppnade upp för en närmare vänskap var när jag en kväll visade en video på ett heldagsprogram med över 300 personer som jag arrangerat på hästgården Centro Equestre Leziria Grande utanför Lissabon.

Då smälte Kjelle, och jag fick ta det stora steget från besvärlig kund till gud!

Den här jätten hittade vi under svamp-plockning. Det var tyvärr ingen Karl-Johan, det kunde man se på att ådernätet på foten var mycket kraftigare!

Foto: H.Forslund

Mina två sista möten med Kjelle var en höst i början på 20-talet.

Näst sista mötet var då Kjell fyllde 80.

Denna sena höstdag satt jag ute på altanen till Rundemars gård i Tyresö naturreservat.

Jag åt tårta tillsammans med Kjell Öhrling,

- Kjell fyllde 80 år denna dag och jag var den enda gratulanten här ute!

Kjell bodde ensam på den lilla gården ute i reservatet, ja kanske inte helt ensam, han bodde här tillsammans med 10 hästar och en hund som man ibland kunde höra att han hade långa samtal med.

Kjelle hade även en duktig hästin-tresserad duktig och trevlig tjej i 20-års åldern, Elisabeth Johansson, som hjälpte honom dagtid med att ta hand om hästarna och guddad ridning i reservatet. Kjell blev med åren både rätt rund och orörlig. Så utan Elisabeth hade inte hästgården kunnat fungera.

I bland kom även några småtjejer och hjälpte till mot att få rida gratis.

Kjell brukade ha ett gott humör, men denna 80-årsdag var han bekymrad.

– Hasse sa han: Jag vet inte om jag orkar med en vinter till, jag brukar se fram mot när snön kommer och lägger sig på fur och gran och viken fryser till. Men i denna höst är det som jag bara minns mörkret, blötan, leran som hästarna trampar upp och jag drar in i stugan, för att inte tala om ensamheten. Du har ju din fjällstuga med gnistrande snö som lyser upp vintermörkret och ensam är du inte heller, du har ju din fru och dina barn.

Jag skall boka in mig på Prinsvillan, i alla fall över jul- och Nyår så slipper jag gå här trampa i mörkret och leran. (Prinsvillan f.d. Prins Eugenes sommarbostad. Nu mer ett vandrarhem vid Tyresö slott).

Ibland kom även några småtjejer och hjälpte till mot att få rida gratis.

Foto: H.Forslund

Kjell fick inte uppleva den antågande vintern och någon snö som lös upp tillvaron.

Han dog ensam i den lilla stugan en decemberdag, just när det var som mörkast och lerigast.

Jag hann i alla fall spika upp min sedvanliga julkrans på stugans ytterdörr och ta en sista kopp kaffe i bondköket där vedspisen sprakade muntert.

Det var också det enda muntra den eftermiddagen. Kjell orkade inte skratta åt mina historier som han brukade.

Nej, Kjell såg inte fram emot julen och vintern som han brukade.

Han höll länge min hand när vi skildes, vi visste nog båda att detta var ett sista farväl.

Mord, - eller olyckshändelse?

Någon vecka senare hittade en av Kjelles ridkunder honom i ett nedblodat kök. Polis tillkallades och gården spärrades av.

Man förmodade att det var ett rånmord begånget av någon som trott att Kjell gömt undan pengar i huset. Undersökningen pågick under ett par tre veckor.

Utredarna kom fram till att det nog var en olyckshändelse. Kjell hade troligen ramlat och slagit huvudet i vedspisens ena hörn och sedan förvirrat kravlat omkring i köket för att hitta ut eller till kontoret för att få tag på en telefon. □

Det kunde vara både vackert och skrämmande när man sena kvällar vandrade tillbaka från Rundemar över strömmarna vid Nyfors. Speciellt när man mötte sådana här Tyresötröller efter vägen.

Foto: H.Forslund

Norra Dalarna, de du...

Text & foto: H.Forsslund

Efter att lovprisat naturen i min hemkommun Tyresö, är det nog så att man inte kan jämföra äpplen och päron - som det heter.

Norra Dalarna erbjuder en helt fantastisk natur med vackra och spännande fjäll, sjöar, vattendrag, spektakulära forsar, vattenfall, gammelskog och urskogsreservat att uppleva!

Men de flesta av oss häruppe måste ta bilen minst en halvtimme ut till vildmarken, till skillnad mot hemma i Tyresö, som ni kunde läsa om i "Granne med gammelskog" i förra artikeln.

Dessutom lyxen av att få ha en vacker liten å, Byggningsån som i princip rinner genom byn.

Många av oss i Kringelfjorden har dessutom en fantastisk vy över fjord och fjäll från stugorna, och sätter vi oss i bilen en halvtimme eller mer så väntar både gammal- och urskog, mäktiga vattenfall och forsar.

I jämförelse med våra naturreservat och Nationalpark här uppe bleknar kanske Tyresönaturen lite. Ja, utflyktsmålen, vandringarna och inte minst bjuds extraordinär skidåkning, både på längden och tvären vintertid.

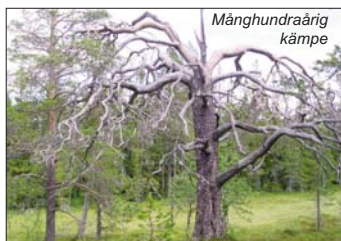

Älvrosfjorden sedd från "Strandvägen" i Kringelfjorden

Foto: H Forsslund

Vi har naturligtvis fin natur på gångavstånd runt hörnan i och runt Kringelfjordens stugby- och fritidsområde, - men tyvärr ingen gammelskog

Vackra tjärnar, fjordar, fina sandstränder, en egen liten "skärgård" som älvens två fåror bildar mellan öarna, i sin slingriga framfart, från Älvrosfjorden till Kringelfjorden.

Månghundraårig kämpe

Byggningsån i Kringelfjorden

Foto: H Forsslund

Gammelskog och urskogar finns, och här är det inte bara björnen, jävren, lodjuret och vargen som hotar...

Foto: H Forsslund

Undrar om inte vårt vattenfall här uppe slår Nyfors i Tyresö? Foto: H Forsslund

- * Skidspår med dubbelspår 2,5, 5,0, 10 km
- * Snöskoterspår 150 km
- * Stor pistad & belyst skiboard/pulkabacke
- * Barnpulkabacke
- Pistmaskiner, spårmaskiner och snowmowers håller våra vinteraktiviteter igång - hela vintern!
- Vandringsleder/motionsspår 1,5 2,5, 5,0, 10, km
- Badplatser/sand 2
- Lekplats/park med boulebana utegym, gungor, sandlåda, vindskydd och grillplatser mm.
- Vindskydd med grillplats efter led/skidspår vid sjö/tjärn 3 st.

Egen tidning som utkommer två ggr/år har vi också att skryta med, Kringelfjordsnytt som du just nu läser.

Forts. sid 12

Vi har tre alpina anläggningar som vi kan nå på en dryg halvtimme med bil. Och vi har egna preparerade längd- och skoterspår i profisklass som vi Kringelfjordare fixat helt ideellt med förenade krafter via vår fantastiska Skid- & Friluftsförening!

Jag tycker vi Kringelfjordare har all anledning att vara stolta. (och kan få skryta lite). Tror inte någon stugby i landet slår oss på fingrarna här.

Välkommen till den vänliga butiken

Missa inte våra veckoerbjudanden

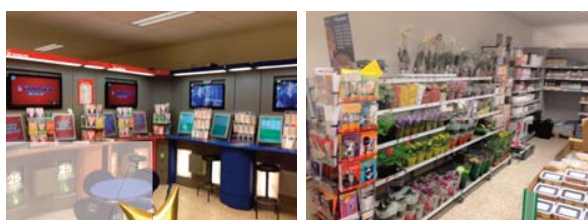

Frukt & Grönt

Fräsch frukt och grönt hela året.
Naturligtvis med årstidsanpassning på primörerna.

Hos oss bunkrar du även upp för
fjällturen och skidbacken
God mat för alla kassar & ryggsäckar

Nu har vi både
Självs scanning och snabbkassor

SJÄLVSCANNING

Enklare kan det inte bli!

Skaffa ICA-kort i butiken

- Dra ditt kort i kortläsaren • ditt namn syns på displayen • en lampa tänds på aktuell scanner • ta scannern och börja shoppa och scanna dina varor
- gå till självbetjäningsskassan
- Dra ditt ICA-kort i läsaren på skärmen
- betala som vanligt med konto/betalkort

Här hittar du

Stor sortering på LIVS & HUSGERÅD

CHARKAVDELNING med grillat

SMÖRGÅSTÅRTOR på beställning

LOKALA VILT & GETprodukter

FJÄLLRÖDING fryst

EGET BUTIKSBAGERI med CAFÉ

TÅRTOR på beställning

SNITTBLOMMOR & KRUKVÄXTER

Vi är ombud för:

Se veckans erbjudande på hemsidan...

ica.se/idrebua • Vi finns även på Facebook

IDRE BUA Tel. 0253-200 03

Nybakat bröd varje dag

I vårt butiksbageri bakar vi varje dag
gott mat- och kaffebröd

Kafeteria

Stanna gärna och ta en fika med gott kaffe
och nybakat bröd eller en god lunchmacka

Färdiga lunchsallader från ICA

Vi har flera fräscha sallader att välja på
— take away —

ÖPPETTIDER

Mån-Lör 8-20 • Sön 11-20

Välkomna till

ICA Supermarket

Idre Bua

Mikael och Marie med personal

Visst är vi lyckligt lottade häruppe i norra Dalarna (om vi bortser från att skogsbolagen precis, som Ulf Lundell mest gillar öppna landskap).

Men jag citerar hellre ett par Dalapoeter som Dan Andersson och Erik Axel Karlfeldt.

Med Visan & Dikten

Magnus Eriksson från Särna – med den gudabenedade Stämman När jag hade företagsgrupper på konferens med lite äventyrsaktiviteter häruppe då hade vi flera gången den gudabenedade sångaren och "enmansorkestern" Magnus Ericsson från Särna som underhållare.

Magnus fullkomligt trollband våra gäster. Jag minns speciellt ett par kvällar med Magnus. En var på Lövåsgården i Grövelsjön. Vi hade en större konferens med Läkare och sjuksyrror från Avesta Lasarett.

Efter avslutningsmiddagen skulle "enmansorkestern" Magnus sjunga och spela. Denna gång blev det mest rock 'n' roll. Magnus fick inte sluta sin show, alla bara skrek mer, mer! Magnus höll på en minst en timme mer än avtalat.

I programmet ingick en mörkerskidtur med pannlampor ut till Valdalsbyggets fåbod, dvs. inte raststugan utan den riktiga fåboden.

Magnus hälsade välkommen när gruppen dök upp. Vi serverade lokala specialiteter som rökt och torkat renkött från Idre Sameby, och vi serverade naturligtvis kolbotten med messmördruppa. Det var också något i glaset, - men det var inte lokalt tillverkat!

Med Visan & Dikten...

Magnus repertoar gick ifrån våra mest kända poplåtar till visor av bl.a. Dan Andersson.

En kväll när vi avslutat ett arrangemang för kvällen och krupit till kojs fick Magnus en idé.

— Du, kan vi inte ordna resor för folk som är intresserade av kultur och gamla visskatter?

Vi kan bo på Storsätra här i Grövelsjön och varva visor och dikter med natur och kulturutflykter. Vi kan t.ex. besöka min familjs fåbod, bjuda på lokala specialiteter som kolbotten med messmördruppa, harr Erik vid brasans sken, vad säger du? Vi skulle kunna kalla programmet Med Visan & Dikten! Sa Magnus.

Jag lovade att fundera på saken och gjorde även en vinjett/logotype för arrangemanget.

Min känsla för att saker och ting även skall gå runt ekonomisk gjorde att jag inte ville gå vidare med programmet. Som jag sa till Magnus; det kommer mest intressera pensionärer och de har nog inte pengar att spendera på sådana här resor.

Jag hade redan avvisat ett förslag om pensionärsresor till Gotland från

Helgdagskväll i timmerkojan - Bild: från Lasse Olssons (mörkret) arkiv

Nej idéerna om Visan & Dikten och kulturprogrammen på Gotland rann ut i sanden

och Magnus Ericsson flyttade över gränsen till Trysil där han arbetade som musiklärare i flera år. Hans von Heijne fortsatte att vara guide åt mina företagsgrupper på Gotland då han inte la ner sin själ i museerna på Kulturudden i Ljugarn.

Jag hade nog fel där - om pensionärernas budget och intresse för natur och kultur!

Nu är jag pensionär själv och det går ingen nöd på mig, och vi är ett gäng pensionärer i åldrarna 65 till 83 år som gymmar- och simmar ihop och har massa av aktiviteter under året.

Alla vi gubbar är i relativt god form - och vi deltar i flera olika resor och utflykter under året. Några fasta hållpunkter är:

-Vårtunch i min trädgård,
-Försommarfest med tävlingar och kolbotten med messmördruppa,
-Höstfest med aktiviteter och Chili con Carne och pilsner.

Och så har vi naturligtvis vinterns stora händelser "Guldhanden Cup"! En bordshockeyturnering som vi nu skall köra under vinterhalvåret.

Old Boysarnas
Hockey -TUR-nering

Guldhanden
Cup
-eller Tumba Tarzan kommer igen...
DIF - TP

Djurgårdarna möter Tyresöpojarna

BORDSHOCKEY är "sportligt" turnering med ett vandringspris: "Guldhanden".
Vi träffas 6 gånger om året (vinterhalvåret) hemma hos Thomas eller en till annat "trosscheckingen" här vid GULD HANDEN. Vandringspriset förvaras hos Thomas.
(Efter matchen serveras Hälsan-Pizza & pilsner)

Att närma sig Valdalsbygget vid norska gränsen på skidor i mörker och mötas av det fladdrande ljuset från kamin och levande ljus, — Det är något alldeles extra!

Foto: H. Forslund

Visor i perfekta miljön...

En annan gång med Magnus som var lite speciell var när vi hade ledningsgruppen från Telia på en konferens i Grövelsjön. De var bara 10 pers inkl. sekreterare. Trots de var så få, vill jag minnas att de faktiskt kom i två chartrade plan till Idre Flygfält och landade i ett tätt snöfall.

Hans von Heijne, en av Gotlands mest kunniga och inte minst genomtrevliga kulturperson. Bland annat låg Hans bakom tillkomsten av museerna på Kulturudden i Ljugarn.

Trots att Hans erbjöd sig att jobba gratis som guide och föreläsare så avböjde jag av samma orsak som med Visan & Dikten, - det blir inte lönsamt, pensionärer har inte råd!

Helgdagskväll i timmerkojan

Bort, längtande vekhet ur sotiga bröst, vik, bekymmer ur snöhöljda bo!

Vi ha eld, vi ha kött, vi ha brännvin till tröst,

här är helg, djupt i skogarnas ro!

Sjung, Björnbergs-Jon ur din fullaste hals om kärlek och rosor och vår!

Stäm fiolen, Brogren, och spela en vals för spöklåda, mänlysta snår!

Under stjärnornas glans flyger nattens dis som ett sus över barkhöljt tak, och det tjuter i Lammeloms sprickande is, där det stöper från öppen vak.

Det är mil efter mil till lador och hus där frosten går tjurig vid grind, här är lustigt i stockeldens gula ljus, som darrar i nattens vind.

Du är fager, Brogren, i eldglans röd, där du guider din svarta fiol, för mat och för brännvin du glömt all nöd, och din panna är ljus som en sol.

Och Jon, där du sitter vid grytan din, en baron i din mollskinnsskrud, se, fast ären ha garvat ditt sega skinn, i ditt sot är du ung som en gud!

Och Vargfors-Fredrik, du skrottande man, som vill alla uslingar väl – kom, sjung om din ungdoms synd, om du kan, och en skål för din gossesjäl!

Och när morgonens stjärnor blekna och dö och när ängorna stelna till is, och när dagningen skälver på myr och sjö vi sova på doftande ris.

Då sova vi alla på granris tungt och drömma om bleka mör och snarka och vända oss manligt och lugnt, medan elden falnar och dör.

Text: Dan Andersson
Tonsatt 1926 av Sven Scholander

Daniel "Dan" Andersson, född 6 april 1888 i Skattlösberg i Grangärde församling, död 16 september 1920 i Stockholm.

Dan växte upp i byn Skattlösberg i de så kallade finnmarkerna i södra Dalarna, dit svedjefinnar flyttade för att bryta land.

Dan Andersson hade på faderns sida anor från dessa finska nybyggare, så även på moderns, så skogsarbetar- och kolarlivet var inte långt borta.

Dan Andersson omkom 1920 på Hotell Hellman i Stockholm av cyanförgiftning efter att rummet insektsbehandlats med cyan. Dan Andersson blev bara 32 år!

Text: Nisse Schmidt / H. Forsslund Foto bilder: ovan: H. Forsslund

Vad händer med Bio Röda Kvarn?

De sista gångerna jag passerade Särna och Bio Röda Kvarn har jag tagit glädjeskutt i bilen. Äntligen är den efterlängttade renoveringen av kulturskatten Röda Kvarn på gång!

Jag ringde upp Nisse Schmidt i Idre. Nisse hjälper mig ibland med nyheter från orten

Nisse satt i bilen på väg bort på något längre uppdrag, men den alltid så vänlige Nisse sa att jag kunde gå in på siljanews.se och plocka den text jag var intresserad av, vilket jag gjort. Så nu kan jag uppdatera och dela med mig om vad som händer bakom byggnadsställningarna runt Bio Röda Kvarn.

Röda Kvarn i Särna räddas för framtiden

1926 byggdes den stora byggnaden som kom att bli Röda Kvarn i Särna. En byggnad där det både dansats och givetvis inte minst setts på film. Röda Kvarn har stått mer eller mindre övergiven sedan mitten av 60-talet, men nu ska den klassiska byggnaden räddas.

I Särna finns företaget PeRo med ägarna Roger Mörk och Per Blomqvist som tagit initiativet till projektet

— Blanda inte in mig det är Pers projekt, skrattar Roger, som nyligen varit med om att räddat en annan klassisk byggnad i Särna. Gamla IOGT-logens ordenshus.

Nu är det Per som går i spetsen för att rädda Särnas gamla biograf och det finns faktisk en liten koppling mellan de två byggnaderna.

Det sista större evenemanget som skedde i Röda Kvarn var IOGTs dala-möte 1965.

Det ska även ha skett en filmvisning på 70-talet, kanske i samband med att Röda Kvarn fyllde 50 år.

— 2026 fyller byggnaden hundra år och det vore spännande och se om vi har fått i ordning på kåken då, säger Per Blomqvist

Det har varit många här och hejat på oss och många som kom förbi och var orolig om vi skulle riva huset, ler Per.

Genom att tömma firman på folk och med andra frivilliga sker det stora lyftet för byggnaden på tisdagskvällen.

Stora Lyftet. Snart står huset iväg igen

Foto: Nisse

— Den har satt sig 28 centimeter på byggnadens östra sida. Nu ska vi försöka rätta upp den förklarade Anders Hed, som är en av dem som fanns på plats för lyftet.

— Jag var nog på den sista filmen som visades 1965, det var en westernfilm, minns Elon Andersson, men att hoppas på att det blir samma pris på kommande filmvisning som han mindes med två kronor för en biljett är nog att hoppas för mycket.

Elon berättar också att det var slutdansat när golvet fick en lutning och det monterades fasta bänkar.

Per Blomqvist ledde lagarbetet med att rätta upp byggnaden, men tar sig också tid att berätta vad han vet om byggnaden

— Det låg ett kafé i källaren och där var också en bilverkstad med smörgjrop.

På 60-talet upphörde Röda Kvarn att fungera som bio. Dörrarna låstes med stolar och projektorer intakta. Flera försök har gjorts för att övertala ägaren att sälja för att inte epoken skall gå i graven med att taket rasar in.

Ägaren har kallhamrat avvisat alla erbjudanden.

Med åren har fler och fler fönster krossats av bygdens unga män och naturligtvis inte förstätt vilket värde som de utsatt för väder och vind.

Foto: H. Forsslund

Men minnena av bioverksamhet eller övrig verksamhet har inte Per, han var alltför ung för det. Däremot ett brinnande intresse för att rädda den stora byggnaden.

— Det vi nu gör är att rädda den från att förfalla mer, men samtidigt är den i ganska gott skick. Taket är bra, även om vi ska kontrollera det.

Röda Kvarn kommer att öppna portarna när det är dags för 100-års firande 2026

Räddningsarbetet för Röda Kvarn i Särna har inletts med PeRo och Per Blomqvist i spetsen. Kanske kan portarna åter öppnas när byggnaden fyller 100 år 2026.

Här tackar vi Per Blomqvist och PeRo för ett fantastiskt fint initiativ och Nisse Schmidt som skingrat mystiken om vad som sker bakom byggnadsställningarna runt den gamla biografen Röda Kvarn.

Per Blomqvist

Foto: Nisse Schmidt

— Det är grunden som ska bytas och det ska vi försöka göra nu när vi rättat upp byggnaden.

Vad som ska ske och hur hela projektet med att rädda Röda Kvarn ska gå vidare är långtifrån klart

— Jag hoppas vi kan bilda en förening som sedan ska kunna söka stöd för det kommande arbetet.

— När vi väl rättat upp byggnaden och taket är kontrollerat så är det ingen brådska.

— Har huset klarat de sista 30-40 åren så lär de kara några år till, men visst vore det spännande om vi kunde ha en renoverad Röda Kvarn till 2026 och hundra års firandet, säger Per.

När något sker i Särna, då möter byn upp och med alla skickliga snickare och hantverkare så lär det säkert bli som Per och särnaborna önskar.

Kor, hästar och blodigt hantverk ÄR du intresserad hur det kommer sig att lilla Särna har en biograf?

Jag berättade historien om Röda Kvarn i vinternumret 2024-25 av Kringelfjordsnytt.

Det har säkert tillkommit några "nybyggare" i Kringelfjorden och säkert även runt om i Särna-Idre-Grövelsjötrakten som missat historien. Är du intresserad av historien så går du in på föreningens hemsida kringelfjordens-stugby.se väljer Kringelfjordsnytt vinternumret 2023-24. Här återberättar jag historien som jag fick den berättad för mig av Seved Ebers på Särnaheden i början på 90-talet.

Hans

SKOGEN FLYTTAR IN

Hamstrar, eller möss som hamstrar i slalompjäxor på vind och i förråd!

I P1:s Naturmorgon lördagen den 18 oktober ringde en lyssnare in och ställde en fråga om man visste vad det var för djur som kan fylla hela familjs utförsåkningspjäxor till brädden med svamp blandat med bär och frön?

(Tror inte att det gällde fotsvamp).

Expertens svar var att det nog var ekornen eller skogsmössen som arrangerat skafferiet inför vintern, troligast möss. Mycket jobb blev det för pjäxägarna, men det är kanske inget emot vad mössen får när de upptäcker att maten för hela vintern är borta!

Ett annat "mysterium".

Före 2014 lade vi ut rättgift på stugvinden i form av betade majs-korn (som sedan förbjöds).

Familjens Slalompjäxor och skoterstövlar har alltid förvarats på vår vind i Kringelfjorden.

Ett mysterium som dök upp år efter år, var att när vi kom upp till stugan i Kringelfjorden i december så plockades julsakerna ner liksom pjäxor och skoterstövlar.

I pjäxor, och skoterstövlar hade mössen samlat sina förråd av solrosfrön, och av någon anledning även de betade majs-kornen, (majs-kornen kanske var till för helgbruk?)

Det mystiska var att matförråden fanns bara i vänsterskor och vänsterpjäxor? Detta har förekommit i minst 20 års tid, och fortsätter även om det nu mer bara ligger solrosfrön i, - och ungdomarnas slalompjäxor förvaras inomhus numer och ("E:s och mina ligger där vi kastade in handduken och lade handskarna på hyllan").

Har googlat på mysteriet men inget svar finns att få. Kanske är det så enkelt att man är lite mer vänsterorienterade här uppe, vad vet jag?

Tomten med de mössnagda tofflorna medan han ännu bodde i Kringelfjorden

Annars har vi aldrig sett några direkta skador som mössen gjort, – om vi bortser från att tomens träskor (av gips) har fått en del gnag-skador.

Tomten har nu flyttat till Tyresö och en mössfri vind dvs. om man inte räknar de gamla vinter möss-orna som ligger där i en låda.

Till tröst för alla barn så vill jag meddela att det bor fler tomter kvar i Kringelfjorden.

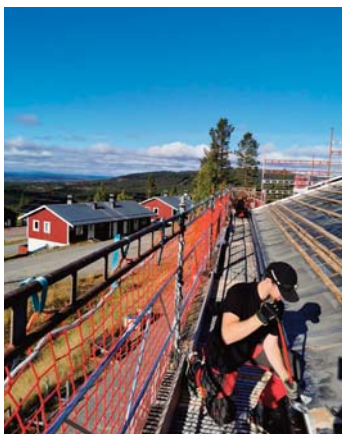
Kjell Halvarssons Bygg

0251-Älvdalen-21178

- Byggnadsarbeten
- Kakel och Klinker
- Försäkringskador
- Nybyggnationer
- Mattläggningsarbeten
- Takbyten
- Plåtslageriarbeten

Bondgårdsvägen 1
796 31 Älvdalen
www.kjellhalvarssonsbygg.se

Tel: 0251-211 78
Mobil: 070-547 02 46
info@kjellhalvarssonsbygg.se

Välkommen till Gulf Idre!

- Kiosk
- Butiksgjorda smörgåsar
- Fastfood
- Biltillbehör
- Drivmedel
- Hyrsläp
- Gasol
- Bilbatterier
- Ved
- Hyrbilar
- Snabbladdning Elbil

ÖPPET
Mån-fre 07-21
Lör-sön 08-21

Gulf Idre
0253-201 12
info@gulfidre.se

**RENOVERING
NYBYGGGNATION
OMBYGGGNATION
TILLBYGGGNATION
MATTLÄGGARE
LÖSULLSISOLERING**

Välkommen
med din
förfrågan!

Fredrik & Morgan
Bygg AB

SÄRNA - IDRE

073-984 84 01 • 073-500 70 89 • fmbyggab.se

Vi kringelfjordare har alltid haft ett gott öga till Fjätervålen. Skidanläggningen som varit min familjs favorit ända sedan barnen var små. Jag vill gärna puffa lite för Fjätervålen, anläggningen som inte har allt, - men det där lilla extra!

Nedan hittar du lite av nyheterna vintern 25-26
Läs mer på: fjatervalen.se

AKTIVITETER

Det är naturen och avkopplingen som lockat gästerna till Fjätervålen sedan början av 80-talet och givetvis för att skidåkningen är något alldeles extra.

Här erbjuds skidåkning av hög internationell klass och Dalarnas högst belägna backe, 1002 meter över havet.

Det finns pister i olika svårighetsgrader, och för dig som föredrar långdskidåkning finns 48 kilometer välpreparerade skidspår som slingrar sig runt stugområdet och upp på kalffjället. Fjällspåren går till stor del genom ett naturreservat med helt orörd fjällnatur.

Har skidåkarbenen gett upp? Behöver familjen en vilodag? Gillar du att upptäcka mer än skidåkning?

Hundspannsturer

Till denna vinter har vi en ny hundspannsaktör, Sälen Hund & Aktivitet. Upplev tystnaden bakom hundarna, ljudet av deras andning när dom rör sig framåt i vildmarken. Färden går efter skoterleder som sträcker sig över milsvida myrmarker, där man sällan möter andra människor så du får en helt unik upplevelse. Det är bara du och dina vänner som bokar som deltar på turen tillsammans med guiden och hundarna.

Snöskovandring och våfflor!!

Prova på att vandra med snöskor och grädda våfflor över öppen eld! Njut av nygräddade våfflor i vackert vinterlandskap med naturguidning. Följ med på en tur i gammelskogen med naturguide där du testar på snöskovandring och gräddar din våffla över öppen eld. Du får lära dig göra upp eld och den rätta tekniken för tändstålet. Våffeljärnet plockas fram och kaffekannan sätts på elden. Vi äter våfflor med hjortronsylt, dricker kokkaffe och lyssnar till spraket av elden.

Eldmat – Från glöd till gourmet

Följ med på en kulinarisk vildmarksupplevelse där vi lagar mat tillsammans i över öppen eld i Fjätervålen gammelskog. Njut av smaken av maten med ursprung från omgivningarna, doften och värmen från elden – en upplevelse för alla sinnen. Vi lagar två rätter tillsammans, du lär dig om eld-

teknik, kniv- och yxhantering samt hur du blir en mästare på tändstålet! Lär dig konsten att göra upp eld, känn naturens lugn och njut av maten vi lagar tillsammans – En unik upplevelse som ni aldrig glömmer.

Håll dig uppdaterad. Läs mer på: fjatervalen.se Hans

Skidåkning på riktigt
Endast 20 minuter från Kringelfjorden

Fjätervålen
- toppen i Idrefjällen

Dalarnas högsta skidåkning

Njut av stillheten och fjällvidderna i våra vackra fjällspår och koppla av framför brasan i Wårdshuset med något gott att äta och dricka. På anläggningen finns dygnet-runt öppen närlivsbutik, skiduthyrning och skidshop samt möjlighet till hundspannsturer.

SKIDÅKNING

18 nedfarter - 3 offpistområden.
Backar som uppfyller internationella FIS-normen för slalom och storslalom.

48 km längdspår i magisk fjällmiljö.

WÄRDSHUS

Skid- och skoteråkarlunch
Alla dagar 11:00-14:00

PIZZAKVÄLL
Tisdagar 16:00-19:00

TÄLJSTENSAFTON
Fredagar 18:00-21:00

SKOTER

Med skoter tar du dig hela vägen fram till Fjätervålen. Ett perfekt utflyktsmål med lunchservering dagligen under hela vintern.

När senhösten börjar övergå till vinter och allt färgsprakande i träd och buskar övergått om inte svartvitt så gråvitt. De alltför tidigt mörka kvällarna gör mig lite vemodig och eftertänksam.

– Vad då mörkt och dystert säger E. Hon tycker det är en härlig tid, med tända ljus och äta middagar i brasans muntra sken.

Äta middag i brasans sken är nog mysigt, men när brasan falnat och man sitter där och stirrar ut i mörkret, då väntar man på den store förlösaren - den vita snön som gör tillvaron ljusare och trevligare igen.

Men ibland hinner tankarna från länge sedan i kapp en!

Barnen det finaste vi har!

- Men barnen är även det som gör oss mest sårbara i livet! En del sår läker aldrig, det är bara ärren som bleknar med åren, – men de finns där!

EN LITEN VARNING

Om du är känslig och har småbarn kanske du skall sluta att läsa här!

Det kan hända saker i skidbacken som ingen i sin vildaste fantasi kan tänka sig!

Det var naturligtvis utförsäkning som gällde, även om det var korta och ävnså mörka dagar.

Vi som alla andra åkte runt och provade Idre Fjälls backar och de liftar som var öppna. Det var ju början på säsongen så långt från alla var öppna.

Nu skulle vi testa Nordbackarna

Som jag minns det fanns på den här tiden tre liftar bredvid varandra i nordbackarna. Vi tog knappliften upp. Lina först, sedan Gustaf och sist jag. När vi åkt en bit upp i backen ser jag hur en bygellift kommer åkande ner helt utdragen tvärs över vårt spår, Lina bara lyfter på skidorna och är över.

Då händer det!

Jag ser hur galgen fastnar i en snödriva och linan spänns helt, sedan släpper den och snurrar sig flera varv runt Gustafs liftvajer, precis ovanför hans huvud. Vi är på väg upp och släpliften på väg ner. Jag ser skräckslagen på hur bägge linorna sträcks och Gustaf far rakt upp luften. Liftarna var fullsatta eftersom det var jullov och alla bakomvarande såg vad som hände och folk skrek rakt ut!

Jag kan fortfarande höra det inom mig. När bägge linorna sträcks uppe vid drivvajern så går de av och Gustaf fortsätter sedan flera meter till upp i luften och stutsar över till liften bredvid, faller så han får vajern mitt i ryggen som viker sig som ett u över vajern, sedan studsar han upp igen och faller ner med huvudet före på nästa liftvajer. Hjälmens tog upp det mesta av smällen innan han föll i backen.

Då stod liftarna stilla, och det var nästan dödyst i liftarna! Jag slänger av mig skidorna och springer fram till Gustaf som jag var helt säker på var död,

- ingen kan väl klara att vika sin rygg på detta sätt och överleva. När jag kommer fram ser jag att Gustaf lever och tittar upp på mig och stönar fram med en stämma som inte får luft; "pappa vilken tur att det inte var du!"

– Rör honom inte, säger en röst bakom mig. Vi är läkare, två män åker fram till Gustaf. – Vi har tillkallat en bärpulka, säger en av läkarna. Lina har nu kommit ner till oss och står helt skräckslagen och frågar vad som hänt. Jag förmår inte förklara utan säger att Gustaf har ramlat men det fixar sig.

Hans Andersson, en granne från Kringelfjorden som också var i backen med sin dotter kommer fram och jag har svårt att berätta vad som hänt, både för egen del och för Linas. Jag ber Andersson ta hand Lina och åka hem och låta henne vara hos dem. Räddningspulkan och ytterligare skottrar kom.

Läkarna tillsammans med personal från Idrefjäll sköt in plastskivor under Gustafs kropp och förde över

honom till räddningspulkan. Sedan bar det försiktigt iväg mot centrum-anläggningen med mig på bak en av Idre Fjälls skottrar.

Väl framme i Idre Fjälls sjukrum så lyftes Gustaf försiktigt upp på en sjukbrits. Kläderna klipptes upp så man kunde undersöka honom. Gustaf var talbar och helt lugn, läkarna konstaterade att Gustaf inte hade någon känsel i benen och han kunde inte heller röra dem och jag hörde orden "lam i underkroppen". Konstigt nog var jag då mest glad att han överhuvudtaget levde.

Ambulanstransporten till Mora

På något konstigt sätt så ser hjärnan till att fungera när det behövs, man liksom jobbar vidare och gör det som krävs. I det här fallet handlade om att stötta Gustaf på bästa sätt. Under ambulansfärden håller jag på och nyper Gustaf i tår och ben, - Nej han känner inget, och kan inte röra benen. När vi är på bron vid infarten till Mora säger Gustaf plötsligt att det sticker i benen och att han känner lite när jag nyper honom!

På Mora Lasarett blir Gustaf undersökt och röntgad. Jag sitter så jag ser genom en glasvägg hur läkarna tejpar upp röntgenbilderna på stora ljuslådor på väggen, tittar och pekar på flera ställen efter ryggraden och diskuterar sines emellan. Efter något som känns som evigheter kommer en läkare till slut ut till oss och pratar först med Gustaf.

— Gustaf det här skall nog gå bra skall du se, en vuxen människa hade aldrig klarat det du har varit med om. Du kommer att kunna gå och åka skidor som vanligt igen. Men du måste bli kvar hos oss någon dag.

Gustaf som inte klagat eller gråtit på hela tiden brister nu, tårarna rinner och han säger, pappa du får inte lämna mig, du får inte! Jag försöker förklara att jag måste hem till Lina men att jag och Lina kommer tillbaka i morgon. Gustaf är tröstlös håller fast mig och bönar och ber.

Jag ber att få prata med läkaren i enrum

Läkarna berättar för mig att Gustaf har fått Kotkompressioner i ryggraden, men tack vare att han är så ung är ryggraden elastisk så det kommer nog allt rätta till sig med tiden. Jag säger då; — kan jag inte på något sätt få med mig Gustaf hem till stugan och sin syster nu i kväll?

Nej, säger läkaren, det är lite för vågat, vi hade en liten flicka här för någon vecka sedan med liknande skador, en blödning tillstötte och det slutade inte så bra.

Jag minns hur jag då började tappa fattningen lite, med tårar i ögonen bönade jag läkaren, – jag vill få hem Gustaf om det finns den minsta möjlighet, inte för hans skull utan för min och hans systers. Då började läkaren själv gråta.

– Jag har barn i samma ålder och jag förstår hur det känns.

Forts. *Barnen är det finaste...*

Vänta här, sa läkaren och försvann.

Efter ett tag kom han tillbaka, det är inget som egentligen säger att Gustaf har ökad risk för blödningar och det finns beredskap på sjukstugan i Särna.

Ni får ambulanstransport upp till er stuga om någon timma.

Jag vet inte vem som blev mest lycklig, Gustaf, jag eller läkaren? När vi var hemma och även Lina kommit in var vi väldigt lyckliga.

Jag bäddade i TV-soffan åt Gustaf, där blev han kvar ett antal dagar. Grannbarnen mer eller mindre bodde inne hos oss de här dagarna. På fjärde dagen, tror jag det var, då kunde Gustaf ta sig upp och gå på toaletten själv!

Det här måste firas,

jag for direkt in till Morins bar och café i Särna och köpte största tårtan! Sedan blev det barnkalas med familjen Andersson som tagit hand om Lina olycksdygnet.

Lögnerna...

E, ringde från Tyresö och pratade med oss varje dag, och jag presenterade lögner om skidturer etc. Jag vågade inte berätta helt enkelt! Hon frågade misstänksamt flera gånger om allt var bra? Javisst sa jag.

Jullovet började närma sig sitt slut och blev det hemresa till Tyresö och förklara varför Gustaf låg i baksätet under resan och varför jag ljugit som E känt på sig hela tiden.

Gustaf fick inga bestående skador men han hade en vilande försäkring i flera år om något skulle tillståta. Kotkompressionen hängde med länge och kunde ses vid röntgen och kanske finns den där än idag, men inget han lider av.

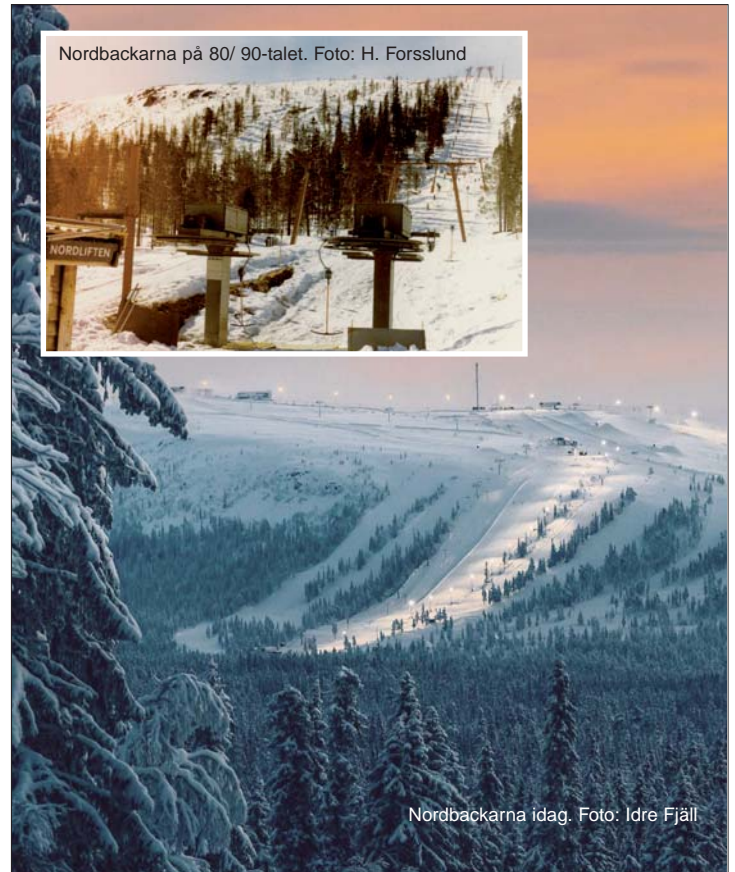
Året efter åkte vi utförsäkring som vanligt igen, men aldrig i Nordbackarna.

På vårvintern året därpå fick jag en inbjudan att vara med vid invigningen av Sörälvens Fiske Camp. Om jag lämnade stugan tidigt på morgonen så skulle jag hinna med ett par åk på Idre Fjäll, tänkte jag.

Jag körde bara ett par åk, sedan började jag bli yr och illamående så jag köpte en ramlösa och åkte till invigningen av fiskecampen.

Vid hemkomsten till Kringelfjorden frågade E om det varit bra? Invigningen var inte så rolig tillställning, och jag blev så yr och illamående i skidbacken, sa jag.

– Åkte du i Nordbackarna? Frågade E. Ja, sa jag, tänkte jag skulle testa hur det var. – Då är det inte så underligt att du mår dåligt! Sa E.

Nordbackarna på 80/ 90-talet. Foto: H. Forsslund

Nordbackarna idag. Foto: Idre Fjäll

Skogen och fjället har hjälpt mig genom åren att hantera problem och svåra händelser. Alla drabbas vi av svårigheter i livet, för eller senare, då finns Dr. Naturen med lugn och tröst.

En del sår läker aldrig, det är bara ärren som bleknar med åren, – men de finns där och delvis formar våra liv!

Hans

Kurvans TYG & KLÄDER Välkommen till oss
IDRE 0253-205 04 Kläder och tyger i mängder!

BUTIKEN SOM HAR DET MESTA.
Här hittar du: Dam, Herr & Barnkläder.
Tyger: metervaror och färdigsydda gardiner.
Garner, stickor, sybehör
Vi syr även på beställning.

Syrna & Jag
Kurvans

Välkommen till vår butik mitt i byn
Heminredning för alla
Lakan • dukar • ljus • lampor • mattor • handdukar • skor mm.
0253-205 03

Öppettider för båda butikerna

Måndag - Fredag	10:00 - 18:00
Lördag	10:00 - 13:00
Söndag	Stängt

Välkomna önskar personalen!

Svenska kyrkan
IDRE-SÄRNA

Något för alla...

Välkommen på våra gudstjänster, musikkvällar, event med mera. Följ oss på vår hemsida eller Facebook för aktuell information.

Facebook Hemsida

www.svenskakyrkan.se/idre-sarna

Text & bild H. Forsslund

Vår känsla att försvara våra barn... – kan få en förälder att brottas med lejon!

När vi ändå är inne på barn och händelser så kommer jag ihåg en annan "lite mindre" alvarlig händelse.

Vi har haft båt i alla år och mina barn har vuxit upp med Carolina. En båt som nästan var som en familjemedlem. Carolina förgyllde våra somrar i över 40 år!

Vi tillbringade mycket av somrarna ute på ön Stora Hästnacken ett vackert naturreservat i Stockholms skärgård. I ett radioprogram på 80-talet beskrevs ön som Edens Lustgård, - med all rätt!

Med sina många små sandstränder, ängslyckor fulla med gullvivor och lamm som skuttade glatt kring sina mammor om försomrarna, Och sedan blandskogarnas hav av vitsippor på våren. Här hade vi vår egen vik i 40 år. Med hjälp av en havsklippas hjälp byggde vi en liten stenbrygga som vinterstormarna rev varje år.

Att bygga upp stenbryggan igen var familjens gemensamma projekt som ingick den varliga ritualen, precis som vårustningen av båten.

Den tiden är tyvärr förbi, men jag kan fortfarande känna lukten av oljefernissa och höra familjens glada sampråk om arbete och skola under vårarbetet med båten när jag blundar. Carolina svetsade oss samman på ett mysigt sätt, något jag saknar idag.

Precis som i Edens lustgård fanns en orm (åtminstone en hösthelg).

Ett av de sista besöken på Hästnacken en höst med siktet inställt på svamplockning, blev minst sagt lite annorlunda.

När vi kom ut till ön på fredagskvällen så hade bonden på grannön, Hjälmo hämtat hem fåren, dvs. alla utom två. De stod på stranden nere vid vattnet, precis där jag skulle förtoja en av båtens tampar.

Jag knopade fast tampen och gick mot fåren som stod och stirrade på mig.

Det ena fåret var besynnerligt mycket större och kraftigare än det andra. Jag gick fram och kelade lite med det mindre fåret som verka tycka om det. Det större blängde väldigt konstigt på mig! Jag tänkte att det kanske var avundsjuk för att det inte fick något kel?

Jag klade då det stora fåret under hakan och klappade det lite på huvudet. Fåret tittade väldigt elakt på mig så jag bestämde mig för att det fick räcka med smek och kel för den här gången. Jag vände mig om och gick ut en bit i vattnet för att skolja av får lukten från händerna.

Tittar upp på familjen som står på däck med munnarna på vid gavel. Familjen såg något som inte jag såg. De såg ett jättefår som backade och rev med framfötterna i sanden - och tog sats! Pang – mitt i korsryggen tog det. och smällen var så kraftig att jag for ut i vattnet och glasögonen för av och hamnade i vattnet.

Med smärtande rygg och en fruktansvärd ilska kravlade jag efter boten efter glasögonen. Hittade glasögonen och nu dj-ar skall får fn få se på gnistor!

Men när jag närmade mig stranden så gjorde fåret fruktansvärda utfall mot mig med böjt huvud.

Nu var jag ännu argare, min normala djurvänliga jag var som bortblåst, - här skulle mördas, kosta vad det kosta ville!

Jag hittade en rätt kraftig plankan som flutit in i en vasskant, närmade mig fåret som nu skulle få uppleva en snabb resa till fårens egna paradiset!

Klämmer till med plankan allt vad jag kan i huvudet på fåret. Ett stumt POCK hördes, precis som när man slår något hårt i en trädstam. Fåret ruskade bara huvudet och jag förstod att resan till paradiset var inställd.

Jag var nu helt säker på att det stora fåret var av hankön, så hornlös han än var!

Försökte ta mig upp iland men vart jag gick efter stranden följde denna djävulens avbild efter och gjorde utfall. Jag gjorde det enda som stod till buds, simmade ut till båten. Det må vara mig förlåtet att jag tog mig en stor whiskey till kvällskaffet.

Nästa morgon var en stilla solig morgon – en perfekt dag för svamplockning!

Med gårdagen i färskt minne så sa jag till E att hon på inga villkor fick gå iland, och definitivt inte släppa i land Lina och Gustaf.

Med svampkorgen i hand och hjärtat i halsgropen gick jag iland för att plocka svamp. Jag tänkte att jag nog skulle vara säker i skogen då får brukar vilja beta gräs på ängslyckorna. Jag kom så småningom om upp på ett litet berg ovanför en liten smal ängslycka på andra sidan ön. Plötsligt kände jag mig iakttagen.

Forts. Sid 20

Svårt att hinna med på semestern

- och hellre vill njuta av fjäll och friluftsliv än med jobbarbyxorna på?

Lugn, vi fixar det!

IDREMÅLARNA
Jens Martinsson Måleri AB Idre. Tel 0253-204 18. Mobil 073-057 69 22

Idremålarna är din kompletta måleripartner i Idre med omnejd.

Vi utför in- och utvändigt målning samt tapetsering vid nybyggnation och renovering.

I företaget finns lång tradition och gedigen kunskap

– vi håller alltid hög kvalitet på våra arbeten.

Välkommen att kontakta oss!

IDREMÅLARNA

Telefon: 0253-204 18 • Mobil: 0730-57 69 22
www.idremalarna.se • E-post: jens@idremalarna.se

Midsommar i paradiset

Foto: H. Forsslund

Forts. Brottas med lejon...

Ofkast var fåren snälla och väldigt kamratliga på paradisiön

Foto: H. Forsslund

På andra sidan den lilla ängslyckan fanns även där ett litet berg. Där stod monstret

-och liksom reste på sig och vädrade så siluetten såg ut som råbockarna brukar se ut i motljus eller månsken i Disneyfilmer.

Det var ca 100 meter mellan oss. Plötsligt kastade sig baggen nedför berget i full karriär mot mig. Jag springer allt vad jag kan mot den enda stugan som finn på ön. Stugan har ett fårstängsel runt tomten det vet jag.

Jag når fram till stängslet och klättrar över precis som baggen når fram. Baggen är helt galen och stångar stängslet gång på gång så det börjar luta betänkligt. Då jag vet att det finns en öppen grind i staketet tar jag mig ner mot sjöstranden där jag inte syns och försiktigt följer den.

Min tanke är att försöka hålla mig utom synhåll fram till båten på andra sidan. Jag är helt skräckslagen, man kan inte vara mer rädd för ett lejon

än vad jag är för detta monster till bagge!

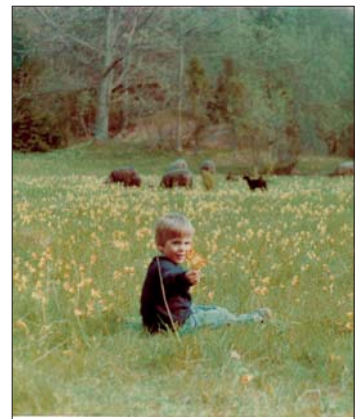
När jag börjar närma mig viken där båten ligger hör jag att barnen trots tillsägelse är iland och leker.

Då vaknar fadersinstinkten att skydda sina barn mot alla faror vad det än månne vara. Jag rusar mot båten helt inställd på att här skulle det brottas och slåss med baggen om han var i närheten av mina barn! Jag var alldeles torr i munnen av adrenalin.

Lina och Gustaf lekte lugnt matlagning vid en stor ask som de kallade för trollträdet. Vi gick ombord på båten för morgonfika då slakten av baggar och möjligen svampplockaren verkade vara inställd.

Jag ringde och till bonden på Hjälmö vars får brukar beta Hästnacken.

Frågade om det var hans får, och hur han kunde lämna av ett sådant livsfarligt monster på ön?

Lycklig grabb på paradisiön

Foto: H. Forsslund

avel en gång till innan slakt då baggen gav så fina lamm.
Vi höll oss i båten resten av dagen.

Vid frukosten dagen därpå kom bonden puttrande med sin öppna snipa

- och körde upp vid vår båt. – var det ni som ringde för att vi hade en farlig bagge på ön? Ja, sa vi.

– Bonden satt till rors med baggen mellan sina ben och kliade den stillsamt på huvudet.

Här ser ni hur snäll han är, sa bonden. Ja må så vara sa jag, när du sitter med en hink havre mellan benen, sa jag. Bonden skrattade och puttrade vidare.

Baggen tittade upp och stirrade argt efter mig

Så kan det gå till även i Paradiset!

Jag hotade med att ringa skäringsstiftelsen.

Bonden svarade att baggen var så besvärlig så att de inte kunde ha honom hemma.

Bonden hade tänkt att om baggen fick gå ensam med en rar fårlicka på ön så skulle han hålla sig lugn, han hade tänkt använda baggen till

Lena's
KÖK & BAR, SÄRNA

Med
logad med
kärlek

Lunchbuffé och à la carte meny i mysig herrgårdsmiljö med fantastiskt utsikt!

Lokalproducerade rätter från älg, ren och röding.

Hämtning och lämning till restaurangen kan ordnas!

Jag tyckte att baggen stirrade argt efter mig...

Fotocollage H. Forsslund

Läs mer på vår hemsida: sarnacamping.se
Tel. 070-333 05 18 | info@sarnacamping.se

Fjäll-öl é gott!

Gustaf den lille parveln från äventyret i Nordbackarna på Idre Fjäll och på paradison Hästnacken.

Han är nu vuxen och har en egen son, Arvid och som går i skidskola i Fjätervålen på sportloven.

Här om året när vi kom upp till stugan i Kringelfjorden någon vecka efter sportlovet så väntade en överraskning i stugan.

Gustafs far, dvs. undertecknad är för-tjust i öl (kanske inte alla sorter).

I stugan vänta ölsorter från hela den närmaste fjällvärlden.

Det var en både trevlig och god överraskning (Tja, någon öl kanske inte för-tjänade en allt för stor uppmärksamhet).

Jag minns mitt första möte med "färsköl"

Sedan många år tillbringar vi ett par vinterveckor i Portugal, och mesta tiden på ön Madeira som bjuder på bland det bästa i vandringsväg man kan hitta i Europa förutom ständigt sommar.

Vi brukar vandra varannan dag och ta det lite lugnare varannan dag. Bl.a. ströva runt, göra lite utflykter i och runt Funchal, öns huvudstad. Madeira brukar för det mesta bjuda på sett svensk sommarväder under vintern, så en och annan pilsner slinker ner i solen.

För ett antal år sedan när vi kom ner en vinter så hade det dykt upp ett bryggeri med restaurang ute på en av pirerna. Måste prövas, tyckte jag, medan E tyckte det verkade lite väl modernt och turistiskt.

Kom, sa jag vi är ju turister!

Jag beställde en öl och en tallrik lapas, en slags musslor med skal bara på en sida då den sitter fästa på klippor nära land.

När första ölen var utdrucken gick jag och beställde en ny med orden – en öl till tack, men inte så grumlig den här gången.

Bartendern stirrade på mig, – Det här är färsköl och det enda vi har!

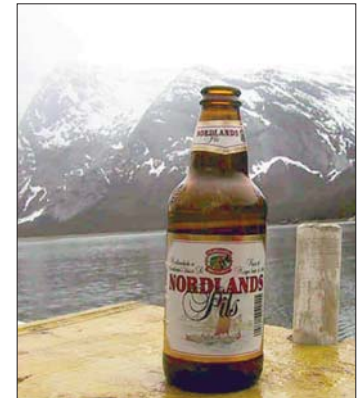

Lapas

En lite speciell maderiansk delikatess som min kompis José Vidal introducerade mig för en gång för massa år sedan. Gott!

Testa om ni kommer till Madeira. Glöm inte ölen, (men välj då en klar men immig öl en av märket Coral).

Men den godaste ölen har jag druckit ombord på nordlandsbåten, Hildringstimen i en fjord utanför Narvik

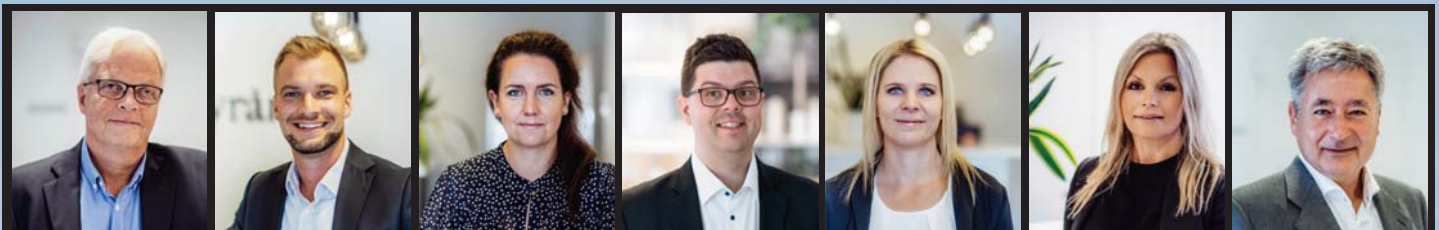

Bilder på denna sida:
Foto: H.Forslund

Välkommen till Norra Dalarnas ledande fastighetsmäklare.

– Största utbudet av fjällstugor, villor, bostadsrätter och tomter.

Vill du veta vad din bostad är värd idag?

- Prata med oss för en kostnadsfri värdering. Vi finns alltid nära till hands.

Fastighetsbyrån Idre 0253-201 80 • idre@fastighetsbyran.se

fastighetsbyran.se/idre

Följ oss gärna!
Fastighetsbyranmoraidre

Fastighetsbyrån

Ny vindkraftspark planeras väster om Särna

Älvdalen har idag en vindkraftspark på Granberg, men nu planeras en ny vindkraftspark på skogen väster om Särna.

Vindkraftverken kommer att synas i stora delar av vårt fjällområde. Bl.a. från Fulufjällets Nationalpark och Idre Fjäll.

Text: Nisse Schmidt, Älvräddarna, H. Forsslund

Det planeras för en vindkraftspark i området Öresjökölen, norr om Mörkret mellan Särna och Idre. DalaVind är projektören som planerar för upp till 13 vindkraftverk, som kan bli upp till 250 meter höga, enligt en artikel i Siljan News av Nisse Schmidt. Området ligger utanför den zon försvaret har markerat, men vindkraftverken kommer att synas från både Fulufjällets nationalpark och Idre fjäll.

Än är det inte försent

Är man tillräckligt många som protesterar och gärna högljutt, så kan det nog säkert lyckas att bevara utsikten över de fria vidderna häruppe i vår fjällvärld för kommande generationer och även i fortsättningen dra turister till vårt område.

Protester har hjälpt förr i vår kommun

Vem minns inte kampen om Städtjan där en grupp under namnet "Projekt Tre Toppar"

– och som även marknadsfördes som "Drömmen om framtiden". Projektgruppen ville bygga liftar på Städtjan. I projektet skulle Idre Fjäll och Fjätervälens liftsystem byggas ihop via Städtjan.

Protesterna var stora mot projektet och turerna var många. Men till slut satt Regeringen ner foten och Städtjan är nu förhoppningsvis räddad för all framtid.

Läs gärna mer i Kringelfjordsnytt Vintern 2014-15. Du hittar tidningen på vår hemsida:

kringelfjordens-stugby.se

Älvdalsborna vann kampen om mot ny kraftverksdamm

En damm som var planerad i Österdalsälven från Åsen och nedströms mot Älvdalen.

Älvräddarna

Jag har plockat text och bilder ur tidskriften Älvräddarna. Läs och begrunda.

”1997 genomfördes den sista demonstrationen, den största i Älvdalens historia, nära tusen demonstranter tågade genom lilla Älvdalen, en mäktig folklig manifestation.”

Ur tidskriften Älvräddarna 2019 – www.alvraddarna.se

STRIDEN OM DE SISTA FRIA STRÖMMARNA

– i Österdalälven inleddes i början av åttioalet. Då var redan större delen av Österdalälven ovanför Siljan utbyggd med flera kraftverk: Trängslet, Åsendammen, Väsadammen, Blybergsdammen och Spjutmodammen. Bara den sista sträckan på 16 km mellan Åsen och Älvdalen återstod.

STORA (Stora Kopparberg) hade tidigare bedömt att den sträckan var olönsam att bygga ut men försökte

KARTA: från Siljan News

nu istället förmå Älvdalens Jordägande Sockenmän (jordägarna) att satsa på ett nytt kraftverk där i höjd med Brunnsberg.

Först försökte jordägarna att intressera kommunen, och hade så när lyckats om inte det gryende älvräddarrörelsen (*Älfdalens Elfräddare*)

började med namninsamlingar och medlemsmöten med S och C och fick dessa att dra sig ur samarbetet, och jordägarnas förslag lades på hyllan i slutet av 1986.

Istället började jordägarstyrelsen att i hemlighet kraftsamla inför den avgörande striden.

Din lokala entreprenadpartner i Idre och Särna!

PeRo hjälper dig hela vägen – från mark till färdig tomt. Våra entreprenadtjänster omfattar bland annat grävning, tomtplanering och VA-arbeten.

Behöver du bergmaterial? I vår bergtäkt Höstet i Idre hittar du material av hög kvalitet, självklart med smidig leverans.

Välkommen att kontakta oss för ditt nästa projekt!

www.peroab.se | 0253-109 00

Man konspirerade med de största jordägarna och nya rösningsregler infördes som skulle försvåra för de mindre jordägarna att rösta mot ett kraftverk och detta utan att de vanliga medlemmarna fick kännedom om detta.

1989 VAR DOCK ryktena så starka och allt tydde på att jordägarna åter var på krigsstigen, trots att man naturligtvis förnekade allt inför sina medlemmar och allmänheten. Älvdalens Älvräddare bildades (igen) och ett stort älvräddarmöte hölls.

Foto: Leif Sörensen

Foto: Leif Sörensen

Foto: Leif Sörensen

Den 8/1 1990 förnekade jordägarnas ordförande återigen all kännedom om kraftverksplanerna (Mora Tidning).

Men den 17/1 kallades plötsligt Älvdalens alla jordägare till en extra jordägarstämma där man uppmanades att rösta för ett kraftverk.

Efter en tumultartad tillställning gick man till slut till omröstning vid midnatt där 170 personer röstade emot och 90 för ett kraftverk i Brunnsberg.

Då storbolagen och de stora jordägarna som samarbetade hade fler "grader" (röster) och de nya rösningsreglerna innebar att många mindre jordägare inte kunde använda sina röster så vann utbyggarna stort. Kuppen hade lyckats.

Nu startade så det andra kapitlet i historien om Älvkampen i Älvdalen och som kom att pågå till den 20 augusti 1998

(egentligen ytterligare ett år, då regeringens beslut överklagades till regeringsrätten - men det valde vi att bortse från).

KORTFATTAT KOM bland annat följande att hända fram till segern 1998: Den tredje mars 1990 demonstrerade 400 personer mot kraftverksplanerna och jordägarkuppen, den dittills största manifestationen i Älvdalens historia (i socknen bor 4 000 invånare). Stämman överklagas först till tingsrätten, därefter till hovrätten och slutligen ansökte vi om prövningstillstånd hos HD vilket avslogs. Allt för att få tid till att bygga upp motståndet.

Vi uppvaktade alla instanser av betydelse (kommunstyrelsen, länsstyrelsen, kammarkollegiet och regeringen (Anna Lindh)).

En ny namninsamling startades. Pengar insamlades, inte minst det årliga Älvräddarnappet gav oss en hyfsad ekonomi. Insändare skrevs i hundratal. Stöduttalanden strömmade in och vi närvarade på mässor av alla slag (Vildmarksmässan, Sportfiskemässan, Flugfiskemässan).

VI FANNS VID Vasaloppsspåret med vår fina Banderoll "Låt Älvdalen leva - bevara Älven" och Älvräddarna höll två gånger sina årsmöten i Älvdalen. Vi arrangerade Älvens Dag med Älvrodden, Det skrevs sånger om Älven - bland annat den fina "Älven är vår" som sjöngs på alla tillställningar och naturligtvis anordnade vi stora Älvräddarmöten med sång, musik och kändisar, bland annat Bengt Öste känd från Rapport och TV, bildekaler med "Låt Älvdalen leva - bevara Älven" satt på många bilar i Älvdalen.

Vid EU-omröstningen 1994 hölls samtidigt en folkomröstning om kraftverk i Älvdalen och där fler röstade än i själva EU-omröstningen. Närmare 80 procent sa nej till kraftverk, men utbyggarna som lovat ta hänsyn till folkviljan, gav sig inte.

1996 KOM Vattendomstolen till Älvdalen och som väntat hade dom inget att invända mot förslaget till kraftverk, men då hade nyligen regeringen "lyft beslutet om kraftverk" till regeringen.

Nu återstod bara att vänta. 1997 genomfördes den sista demonstrationen, den största i Älvdalens historia, nära tusen demonstranter tågade genom lilla Älvdalen, en mäktig folklig manifestation.

Älvstriden i Älvdalen kom att innehålla mycket av dramatik (svik, lögn, förtal och dödsshot) men framförallt glädje, kamratskap och en tro på att man mot alla odds skulle kunna segra.

Göran Greider sa vid ett besök för flera år sedan att vi borde skriva en vitbok om kampen.

Den 19 augusti 2018 - 20-års jubileum av Segern i Älvkampen

Nästan 40 år hade förflutit sedan allt började och många kämpar har gått till de sälla jaktmarkerna. Samtliga våra tre ordförande i Älvdalens Älvräddare saknas idag. Knif Nils Eriksson, Arne Graw och Anna Matsson, alla jordägare i Älvdalen. Ett halvdussin av de mer aktiva samlades under våren 2018 och beslutade att det vore lämpligt att åter fira segern, hylla alla dem som var med och inte minst försöka påminna vår bygd om den stora segern.

Något som förstås flera av de ledande högdjuren inom byråkrati och företagande helst inte vill påminnas om.

Vi skaffade fram tillstånd för uppsättning av minnesskylten, fick plåtslagaren att fixa skylten, kallade de som en gång varit med till invigning och minnesfest senare på kvällen.

Minnesskylt

Strax nedströms byn Åsen, en och en halv mil norr om Älvdalens kyrkby, ligger en rastplats där du har en fin utsikt över Österdalälvens och dalgången ned mot Älvdalen. I slutningen ned mot älven står sedan augusti 2018 en liten minnesskylt där du kan läsa:

"Till minne av Älvkampen i Älvdalen Under 1980- och 90-talen pågick en avgörande kamp om Österdalälvens sista orörda strömmar i Älvdalen.

Den 20 augusti 1998 kom dåvarande miljöminister Anna Lindh till Älvdalen för att berätta att "regeringen beslutat att inte tillåta ytterligare ett kraftverk i Älvdalen".

Den främsta orsaken var "det starka folkliga motståndet". Älvdalsborna ville inte ha ytterligare ett kraftverk. Närmare tjugo års älvstrid var över. Demonstrationer, uppvaktningar, namninsamlingar, en folkomröstning med mera hade till slut givit resultat. Älvdalsborna stod upp för sin älv och demokratin.

Vi vill tacka alla som på olika sätt bidrog till denna historiska seger.

Foto: Leif Sörensen

20 augusti 2018 Älvdalens Älvräddare och Älvdalens kommun."

LÄRDOMARNA

- vi kan dra efter alla dessa års kämpande, vare sig det gäller att rädda fjäll och älvar är naturligtvis många, men de viktigaste är nog:

Det gäller först och främst att få med sig majoriteten av de som berörs! Blanda aldrig in partipolitik - lär av 70-talet, använd enhetsfronttaktik! Och låt inte mark/jordägares ekonomiska intressen gå före förnuftet.

Älvräddarna

Jag är inte mot vindkraft och värnar naturligtvis som de flesta av oss om miljön,

- men var sak på sin plats

Och man skall nog tänka på konsekvenserna och förstå att det inte alltid handlar om de inblandades miljöhänsyn.

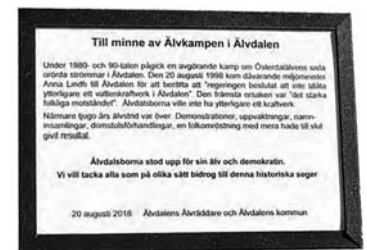
- ibland är det pengarna som pratar!

Det är inte min sak att tala om för våra läsare hur de skall tänka och göra, utan låt ditt samvete styra.

Vill du vara med och försöka rädda fjällmiljön i vårt område? Då kan du gå in på:

oresjokolen.lovable.app och skriva under protestlistan.

Hans

Förenings- nyheterna

KRINGELFJORDENS

SAMFÄLLIGHETSFÖRENING

Särna-Idre

En titt i backspegeln

– med Kringelfjordsveteranerna Kurt och Jan-Ivar

Text: Carina Ström, Foto: Jan-Ivar Rustad

Kurt Pettersson och Jan-Ivar Rustad är två välkända Kringelfjordsprofiler som haft – och har – stor betydelse för områdets utveckling.

Båda har varit husägare i Kringelfjorden i många år; Kurt med familj i nästan tjugofem år, Jan-Ivar i snart tjugo. Här är några av deras återblickar.

Husköpet i Kringelfjorden

I sin roll som aktiv ledare inom Pinstkyrkans ungdomsverksamhet hade Kurt redan besökt Särna-Idreområdet många gånger redan innan familjen köpte hus här.

En påskhelg åkte han till Mora för att hämta sin bil, som stått på verkstad efter att ha skurit ihop i 43 gradig kyla under ett tidigare besök samma vinter. I samband med den resan passade han på att titta på en stuga till salu i Kringelfjorden – och fick ett så gott intryck att familjen bestämde sig för att slå till.

Jan-Ivar hade å sin sida länge letat efter ett fritidshus i både Idre och Särna utan att hitta något som kändes rätt.

Så fick han möjlighet till en privat visning av en stuga på Näverbäcksvägen i Kringelfjorden, vars dåvarande ägare – två bröder – brukade hyra ut huset.

Han lade ett, som han själv beskriver det, "alldeles för lågt bud" på huset och meddelade att han behövde snabbt besked om ägarna accepterade eller inte – för se Jan-Ivar, han var på väg till Italien, där OS i Turin 2006 strax skulle dra igång med honom på plats. Det blev en rekordsnabb affär och han kunde fara till OS som nybliven Kringelfjordare, nöjd med att ha hittat

en svensk hytta i en trakt där man fick köra skoter nästan var som helst.

Utveckling och förändringar i området

Kurt drar sig till minnes att området vid den här tiden var helt igenväxt från Örebäcksringen hela vägen fram till korsningen vid vattenverket. Han och brodern Stig ägnade många timmar åt att röja från badplatsen och det område vi numera kallar Brasudden – ett arbete som skedde helt ideellt och på eget initiativ. Grannen och herr tidsningsredaktör Hans Forsslund gav dem då med glimten i ögat smeknamnet "bröderna Bäver". Andra områden där det gjordes stora insatser var kring Stortjärnsringen av Kjell Dahlin med fru och vid Sikvägen av makarna Alving.

Tätt med träd och sly

Även uppe hos Jan-Ivar växte det tätt med träd och sly. På typiskt Jan-Ivar-rådigt vis tog han dit en kranbil för att marken inte skulle bli köras sönder under röjningen av många stora träd. Genom åren har röjning av skog och sly, både på samfällid och privat mark, inbringat mycket pengar för virke och flis som kommit området tillgodo på olika sätt.

Dalälvsbyn växer fram

Runt millennieskiftet när Kurt blev Kringelfjordare fanns bara ett hus på Dalälvsvägen – ett visningshus uppfört av företaget Gruvstaden från Enköpingstrakten som köpt och iordningställt tomter där.

Några år senare gick Gruvstaden i konkurs

– och en ny ägare tog över. Vid den här tiden gick dock försäljningen av både tomter och hus i området trögt och även detta företag gick sedermera i konkurs.

En del av tomterna såldes i en konkursauktion och försäljningen både i Dalälvsbyn och av objekt i Kringelfjorden som helhet tog så småningom fart.

Skid- & Friluftsföreningen föds

Bildandet av Skid- & Friluftsföreningen har haft stor betydelse för vård och utveckling av Kringelfjorden.

Kurt hade en vision om skidspår i området, men eftersom sådan verksamhet inte fanns med i samfällighetens stadgar föreslog han att en ideell skidförening skulle skapas, och 2014 bildades KSFF.

Även om föreningen gör mycket annat, är det kanske just skidspår som uppskattas allra mest.

Bakom vinterns välpreparerade spår ligger många timmar av ideellt arbete. I början kämpade några engagerade stugägare på med spett och spade under barmarkspanen för att få bort stenar och rötter.

När Jan-Ivar engagerade sig tog arbetet fart på riktigt – genom hans försorg fick KSFF tillgång lastbil, traktor med släp och annan utrustning som gjorde enorm skillnad.

Under nästan två veckor gjorde Göran Edlund och Jan-Ivar en monumental arbetsinsats med bortforsling av sten från lederna under långa dagar, ibland utan att ens göra matuppehåll. Kurt hyrde dessutom en grävmaskin från Idre för att bredda och jämna till lederna.

Sture Engberg är även han en resurs som gjort stora arbetsinsatser med bland annat lederna genom åren. Resultatet innebar att vi nu kan dra superfina skidspår som används flitigt av både boende och besökare.

Gemenskap och föreningsliv

KSFF har också betytt mycket för sammanhållningen i Kringelfjorden. Innan föreningen fanns gjorde husägarna sällan något gemensamt, men i dag råder en stor gemenskap som vi ska vara oerhört rädda om, menar Kurt, och får medhåll av Jan-Ivar

som upplever att många av grannarna i Kringelfjorden är intresserade av att bidra med kunskap, tid och arbetskraft.

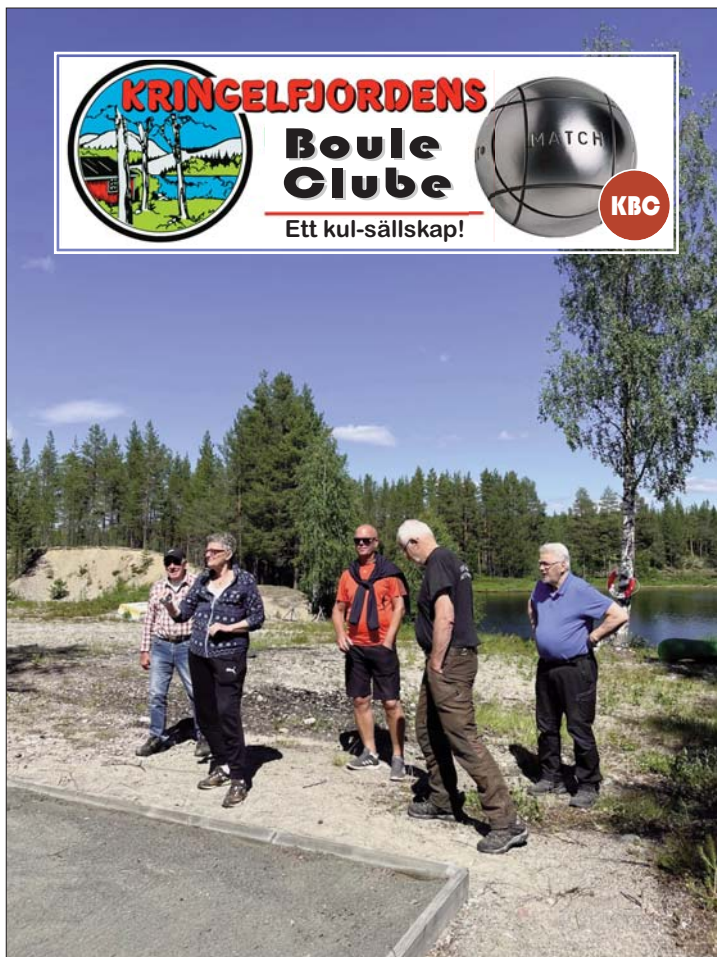
Både Kurt och Jan-Ivar delar också upplevelsen att styrelsearbetet i föreningarna har fungerat väldigt bra genom åren

– var och en vet sin uppgift och vad som behöver göras, och man tar gemensamt ansvar för att hjälpa nytillkomna medlemmar i styrelse eller arbetsgrupper att få en bra start. Att det är ordning och reda i föreningarna och att området underhålls på ett bra sätt höjer värdet på fastigheterna och bidrar till att Kringelfjorden har ett gott rykte bland mäklarna i norra Dalarna.

Roligt att få vara med

Att vara aktiv styrelsemedlem är både roligt och lärorikt, och hela styrelsekollektivet ser fram emot att nya medlemmar engagerar sig på olika sätt – till exempel var det väldigt uppskattat av alla att se barn delta i höstens arbetsdag!

Det dök upp ett mejl från Birgitta och Paul Haberman...

Text: P. Haberman / H. Forslund
Foto: P. Haberman

– Hej, Vi är ett gäng som spelat Boule i sommar ute på boulebannan vid Brasudden. Det var jättekul! Om vi kunde få fler att spela Boule tillsammans blir det ännu roligare!

En kul boule-eftermiddag i glada grannars sällskap.

Av mejlet framgick att: En av de trevligare eftermiddagarna i somras hade varit på boulebannan ute på Brasudden.

Deltagare hade varit förutom Paul och Birgitta, som var initiativtagare, Kjell Gustavsson, Kjell Dahlin, Tommy Axelsson och Kerstin Back.

Kratta manegen

Kjell G hade tagit med egen kratta för att förbereda planen och Paul hade tagit med bouleklot. Krattan som hörde till boulebannan har varit försvunnen länge, Försvann nog i samband med förra årets arbetsdag. Klot finns även att låna i vindskyddet, men man ville ha nya fräscha klot.

Spel & ordningsregler

Ingen visste så noga vilka regler som gäller så vi bestämde att den som kom närmast lillen vann den omgången. Ett par gånger fick vi ta fram måttbandet för att se vem som var vinnare. "Spänningen var oldilig". Vi bestämde också att den som först kom till 10 vann hela tävlingen. Trots att man

inte ens hade några ordningsregler så uppstod inga större slagsmål när det skulle konstateras vem som kommit närmast "lillen".

Boule är ett "kul-spel"

Det blev en hel del skratt när kloten inte hamnade där det var tänkt, ibland knuffades också det klot som låg närmast iväg några cm så att den andra kom närmast. (inga slagsmål).

Solen sken, vattnet glittrade, och björkarna bugade sig för spelarna
Vädergudarna var på bästa humör ordnade med - strålände sol och ca +20 grader varmt, lite bläsigt men inget som störde spelet.

Matchvinnare

Vinnare blev efter hårt motstånd Kjell Dahlin. Vi hade ju inte förberett något pris men äran av att ha tagit hem segern i KF:s första boulevävling är inte fy skam. Grattis Kjell!

Tävlingsregler

Nu har man vintern på sig att gå igenom den ädla kulsportens riktiga regler. Så till sommaren kanske vi vet vad man nog vad man håller på med.

Kanske det här är början på en ny tradition likt golf-tävlingen?

Lite lösa undringar och tankar: Paret Paul och Birgitta Haberman tyckte det här var så roligt att man tyckte fler borde prova på:

Boule Cup

Vi kanske kan bestämma datum för en lite seriösare cup.

Spontan Boule

Det är bara att komma ut till Brasudden, är det ledigt så är det bara att spela. Banan och klot finns på plats Hasse F. Har lämnat en klotväska i vindskyddet för de som inte har och ny kratta kommer finnas på plats till sommaren.

Annars är det här ju bara ett väldigt trevligt tidsfördriv, och inte minst ett jättetrevligt och roligt sätt att umgås med sina grannar.

Egen facebook grupp?

Det här är bara tankar än så länge, men vem som så vill kan lägga upp på Facebook och bjuda in medspelare (vem som helst som har lust) en viss dag och en viss tid. Bara att registrera sig på sidan.

Hör gärna av er...

Vore trevligt (och inte minst roligt) om några er hörde av er och ger lite feedback på idén och gärna kommer med egna tankar.

Om inte annat så är det naturligtvis bara "boula på" banan har kommit på plats tack vare Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening, och är öppen för alla glada Kringelfjordare.

Har du/ni tankar och idéer om Boule i Kringelfjorden så får ni gärna höra av er.

Med önskingar om en härlig vinter – och en härlig boulesäsong till våren och sommaren.

Paul & Birgitta Haberman
paulogittan@habermann.se

Ordföranden har ordet...

Hallå go vänner...

Så har ännu en sommar passerat, ömsom regn, ömsom vatten skulle man kunna säga.

Ja, det blev återigen en sommar med en hel del regn och högt vatten i älven igen, något som ställde till det lite för oss som gillar att fiska.

Naturligtvis hade vi en del kanonfina dagar med sol och högsommarvärme med en hel del folk på våra badplatser, det får vi inte glömma.

"Glöm den snö som föll i fjol"
Öppna ditt fönster, släpp in lite sol, glöm den snö som föll i fjol – sjöng Ulla Billquist någon gång på 1940-talet.

Ja, det är inte så svårt att glömma den snö som nästan aldrig kom. Det var den sämsta snötillgången här uppe sedan jag köpte stuga här, i alla fall vad jag kan minnas.

Vårt "Kul i påsk" i år som Skid- & Friluftsföreningen traditionsenligt anordnade blev en snöfattig tillställning där alla våra vintriga aktiviteter fick ställas in, som skidtävlingen, snöskotersafarin och madrassracet.

Det blev i alla fall bl.a. fiskdamm, lotterier, tipsrunda och lite andra snöfria aktiviteter och som vanligt bjöd Skid- & Friluft på grillad korv och fika, så det blev trevligt ändå, kanske inte lika välbesökt som det brukar vara. Kanske en del lät sig avskräckas av väderutsikter och snöbrist och valde att stannade hemma och inte åkte upp till sin fjällstuga denna påsk.

Men vi som var där hade vi hade i alla fall en riktigt "Kul i påsk".

Nu skall vi se framåt

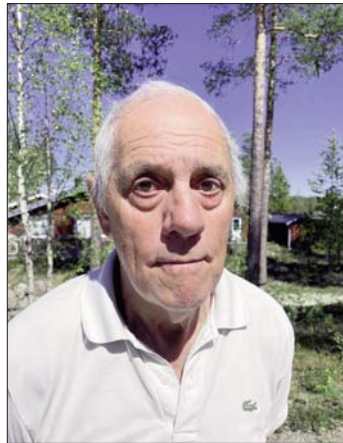
– och hoppas på en riktigt fin snövinter med alla skid- och skoterspår och backar öppna till långt efter påsk.

En riktigt go vinter på er!

önskar
Kurt Pettersson
Ordförande

HALVÅRET SOM GÅTT

Då var det dags att summera senaste halvåret i byn som berör samfälligheten.

Göran Edlund slutar som ansvarig för vatten och reningsverket.

En stor förändring som skett är att vår tillsyningsman tillika bygranne Göran Edlund har slutat som ansvarig för våra Va-anläggningar, värmeslingor etc.

Göran har i många år varit vår trygghet med sitt kunnande och alltid ställt upp i tid och som det ofta har varit "otid", då problem har en benägenhet att uppstå på olämpliga tider som helger, sena kvällar, tidiga mornar och i bland på nätterna.

Att Göran är bosatt i byn har naturligtvis varit en stor tillgång.

Skid- & skoterspårrens hjälte

Göran har haft, och har även fortsatt ansvar för våra skoterspår och maskinpark tillsammans med Jan-Ivar Rustad och Sture Engberg.

Något som vi är otroligt tacksamma för. Vi kommer även i fortsättningen se ljuset från pist- och spårmaskiner blinka till mellan träden efter skidspåren när mörkret fallit i vinter.

Tack Göran du har varit en klippa i byn när det gäller våra Va-anläggningar

och vi är tacksamma och gläds åt att du fortsatt är en av de drivande när det gäller backar och spår i Kringelfjordens Skid- & Friluftsförenings regi.

Ny tillsyningsman

Naturligtvis så lämnas inte vårt välsköta vatten- och reningsystem utan skötsel.

Föreningen har hittat en ny ansvarig för vatten och reningsverk, Thorsten Spånberg från Särnaheden.

Göran (stående) och Kjelle Gustavsson och Jan-Ivars hund. Fotograf: Jan-Ivar

Vi är minst sagt jätteglada att vi hittat en så kunnig person som vill ställa upp och som dessutom bor så nära som på Särnaheden.

Thorsten Spånberg är mekaniker och har bland annat jobbat i Sveg med reningsverk- och pumpstationer vid ett stor torvbrytningsanläggning. Nu senast har han arbetat i Norge fram till att han nu gått i pension.

– För en nybliven pensionär har man lite extra tid över och då kan det vara trevligt att rycka in lite då och då i vår trevliga grannby Kringelfjorden, tyckte Thorsten.

Thorsten Spånberg

ANLÄGGNINGAR HALVÅRSRAPPORT VATTENVERKET:

Verksamheten har fungerat bra, Vattenverket har genomgått en upp- rustning för att arbeta med mjukstarter för att ge ett jämnare tryck och flöde. Det dåliga trycket upp till en del fastigheter på Näverbäcksvägen hoppas vi är åtgärdat nu. Ny grövre slang har ersatt den tunnare från Kringelfjordsvägen och upp.

RENINGSVERKET:

Reningsverket tuffar på utan problem. De problem vi haft i flera år med trasor, golvmoppar och annat skräp som orsakat flera stopp om året i våra pump- par verkar att äntligen upphört!

Hoppas det fortsätter så, och att vi alla tänker på att inte slänga saker i avloppet som inte hör dit.

VÄRMESLINGORNA i stugbyn

El-slingorna för uppvärmning av vattenledningarna efter Dalälvsvägen har nu tidur. Och kommer att kopplas på vid behov.

VIKTIG - VIKTIGT - VIKTIGT

Kontakta Thorsten Spånberg MINST två dygn innan du åker upp till din stuga om du bor i Stugbyn. Då kollar Torsten att värmeslingorna är på, alt. slår på dessa. Kontaktuppgifter till Torsten hittar du på medlemsidorna.

OBS. Gäller från februari till april.

För icke akuta frågor hänvisas precis som tidigare till styrelsen

SOPHANTERINGEN Viktigt!

Vi bygger ut anläggningen under hösten för fler kärler och det är förbjudet att överfylla kärler.

Om de är fulla lägg då soporna i de stora blå containrarna.

VÄGAR/SNÖRÖJNING

Sedvanligt vägunderhåll med hyvling och saltning har utförts på de grusbelagda vägarna under sommaren. Småskador på Kringelfjordsvägens beläggning har fyllts igen under sommaren.

Snöröjning sköts även i vinter av **PeRo Särna**. OBS. Kolla väderprognoserna innan du åker upp. Snöfall och framkomlighet kan skifta häruppe. Faller mycket snö på kort tid kan vi få vänta på snöröjningen då viktiga vägar på orten kommer i första hand.

Vill du ha extra snöröjning/skottning? Då kontaktar du PeRo på tel. 0253-109 00 • Per 070-359 18 28 • Roger 070-396 16 26. (Extra snöröjning betalar du själv).

Frågor och åsikter gällande sophantering, vatten/reningsverk, väghållning kan du ställa till mig: Kurt Pettersson på tel. 070-601 90 24.

Till sist vill vi rikta ett jättetack till Skid- & Friluftsföreningens stora arbete med att göra Kringelfjordens stugområde till Dalarnas bästa.

En riktigt trevlig vintersäsong önskar Styrelsen

Hej i vinterlandet...

Det är inte utan att man längtat hit!

Jag tog några av de gråaste höstdagarna och bytte dem mot lite värme och sol.

Ja, jag vet – jag missade lite av naturens sprakande fyrverkeri. Jag bläddrade lite i Kringelfjordsnyttets förra vintertal nyligen för att se vad jag skrev på den här sidan i då.

I inledningen av tidningen fanns en höstbild av Kringelfjordaren Martin Gaumert. Av den kunde jag se att jag nog inte *missat så lite* av årets största fyrverkeri. Det som hösten avfyrat uppe i Kringelfjorden med omgivningarna.

Något att tänka på till nästa år.

Lite av vad som varit i sommar & vad som komma skall...

ÅRSMÖTET

Vid årsmötet i september blev samtliga tidigare styrelsemedlemmar omvalda plus att Mikael Köhler invaldes som ordinarie styrelseledamot. Från och med årsmötet är vi nu 8 ordinarie styrelseledamöter.

KUL I KRINGELFJORDEN

I samband med årsmötet presenterade vi förslag till verksamhetsplan för verksamhetsåret 2025/2026. Planen innehåller ett antal traditionella återkommande familjeaktiviteter såsom Nyårsbrasan och Kul i Påsk och planen är kompletterad med lite nya aktiviteter.

Familjeaktiviteten med skotertur och korvgrillning som vi startade upp i mellandagarna ifjol har vi också planerat in.

SKIDSPÅREN

Det som, förhoppningsvis, kommer att komma i gång först är givetvis spårdragningar av 2,5 km, 5 km och 10 km spår.

Precis som tidigare år har Jan-Ivar, Göran, Maths, Sture och Jan förberett maskiner och utrustning så att spårdragning kan starta upp så fort som snötäcket tillåter.

NYTT FÖRRÅD

Nu under hösten iordningsställt ett nytt förråd i anslutning till Brasudden. Det är tidigare gamla telestationen som nu blir ett nytt välbehövligt förråd, där vi kan förvara utrustning som används vid aktiviteter på Brasudden.

AKTIVITETER UNDER LOVEN

I samband med sportlovsveckorna hoppas vi kunna få till en eller flera barn/ungdomsaktiviteter.

Under våren 2026 planerar vi att komma i gång, med den efterfrågade grillplatsen och slogboden i pulkabacken. Skoterutflykter med barn hoppas vi kunna ordna även i år. Håll uppsikt i vår Facebook grupp.

ARBETSDAGEN/DAGARNA

Mycket blev gjort. Bland annat:

- "Strandvägen" fick ny beläggning, liksom delar av övriga skidspåret.
- Vedförrådet på Brasudden fylldes på.
- Brasudden städades.
- Området runt återvinninigen, reningsverket och maskinhallen snyggades till.
- Elkabel grävdes ner till lilla "Teliaboden" vid vattenverket.
- Nya spänger på leden ut.
- Ny eldstad tillverkades vid Blankvattentjärn.
- Matpatrullen såg till att vi fick en stadig lunch och fika i vanlig ordning.

Jag fick säkert inte med allt som gjordes före under och efter den sedvanliga arbetsdagen.

Tack alla ni goa vänner som var med och gjorde vårt vackra Kringelfjorden ännu bättre och vackrare.

LINNÉSTIGEN

Ett nytt litet projekt har vi också planerat in under verksamhetsåret och det är att märka upp en sträcka av Carl von Linnés vandringsled som passerar förbi Kringelfjorden. Ovanstående är en del av de aktiviteter och ideella jobbinsatser som planeras under innevarande verksamhetsår.

MER FRIVILLIGA KRAFTER BEHÖVS

Som alla förstår behövs fler ideella arbetsresurser för att kunna bibehålla och utveckla de aktiviteter och

Färgfyrverkeriet sett från Kringelfjorden

Foto: Martin Gaumert

våra traditioner som utmärker Kringelfjorden, vilket vi tror och hoppas att alla medlemmar önskar. Varje ideell insats är värdefull. Har man möjlighet att delta vid ett enstaka tillfälle eller känner att man har möjlighet att delta lite mer ofta.

ALLA är välkomna. Inför kommande aktiviteter kommer vi att lägga ut information som man kan anmäla sig till.

Välkomna
Kl. 16.00 på
Nyårsafton

Nyårsbrasan

Vår traditionella nyårsbrasa med lotterier och gratis glögg/varm saft och grillkorv tändes vi klockan 16 på nyårsafton.

KUL I PÅSK

Kul i Påsk - Årets största begivenhet i Kringelfjorden!

Även under kommande påsk räknar vi att kunna bjuda på ett riktigt familjeprogram.

Om det mot förmodan skulle vara för lite snö, så bara lugn.

- Vi har jättetrevliga alternativa program i "Kul i Påsk-lådan"

Bilder från arbetshelgen

Hoppas att vi får en fin vinter med möjlighet till pulkaåkning, skoter och skidåkning och att träffas i samband med våra gemensamma aktiviteter.

Hälsningar från Lennart och styrelsen i Skid & Friluftsföreningen

Information från Golfentusiasterna inom:

Idrefjällens Golfbana

Golf på hög nivå

- Kringelfjorden "Masters" - 2025 -

I Kringelfjorden Masters 2025

Favorit i repris....

Så även i år - onsdagen den 30 juli 2025 genomfördes vår egen golftävling som är öppen för alla som har anknytning till Kringelfjorden.

I år var det 8:e gången som tävlingen genomfördes på alltid så fina Idrefjällens GK.

Även i år var vi 14 duktiga golfare som deltog i årets tävling och som vanligt hade vi ett hyfsat bra golfväder.

Även i år vann Conny Sundkvist på Sikvägen - Stort grattis till Conny - som fick motta applåder samt det fina

vandringspriset att förvalta till nästa års tävling

"En prisad tävling"

Pris delades också ut för längsta drive (hål 12) och närmast hål (hål 14) Alla övriga deltagare fick också hämta något fint pris från prisbordet som våra sponsorer hade bidragit med.

Välkommen 2026

Som alltid var vi som deltog eniga om att vi skulle ses vid nästa års nästa års tävling kommer att genomföras vecka 31 onsdagen 29 juli 2026.

Anmäl dig gärna god tid

- så vi kan boka upp bollar i god tid. Vi ser gärna att fler damer deltar i "vår" fina tävling.

Som vi alltid är det sååå trevligt att träffas och umgås och skapa "nya kontakter" i vårt Kringelfjorden.

Stort tack till Er som deltog!!
Vi ses 29 juli 2026

Vi vill också tacka alla våra givmilda sponsorer som fyller vårt prisbord!

Mer information gällande Kringelfjorden "Masters" 2026 kommer i vår.

Per Segergren
Thorbjörn Strid
Christer Sjöling

Vi är er lokala elinstallatör

ELINSTALLATIONER: Vi är er lokala elinstallatör som utför allt inom elinstallationer, laddboxar, värme och kylteknik.

ELBUTIK: I vår butik hittar du småel, belysning, vitvaror mm

VI HJÄLPER DIG ATT SPARA EL:

Monterar värmepumpar & Uppgraderar dina elradiatorer

Vi är i exklusivt återförsäljare för
Sverigepumpen
i Särna-Idre och Sälen
- förutom Mitsubishi Electric värmepumpar
- Kontakta oss för bästa pris -

Butiken är öppen:

Mån-fre 07.00 - 16.00

Lunch 12.00 - 13.00

Telefon: 0253-203 32

Beställningsvaror tar vi
hem på 4-5 dagar